

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. szeptember 21.

bb 1. dolgozók gépiró- és gyorsíróversenye

k-lm fm

1961. szeptember 21.

a dolgozók számára október 13-án gépiróversenyt, október 14-15-én gyorsíróversenyt rendez az országos gyorsíró- és gépiró versenybizottság. gépirásból a versenyfeladat 15 perces másolás, gyorsírásból a 150, 200, 250, 300, 350, 400, 450 szótagos versenyfokok közül két szomszédos fokon indulhatnak a résztvevők. október 13-17 között idegen nyelvű gyorsíró- és gépiróversenyeket is tartanak.

a nevezéseket szeptember 30-ig, két példányban kell beküldeni, budapesten a versenybizottság címére: v., bástya u. 5., vidéken az illetékes gépiró- és gyorsíró iskola versenyfelelőséhez.
/mti/

--

bb 3. Lopott motorkerékpáron akart miskolcra utazni, a szomszéd utcáig jutott

1 bc-hné-lm sr

1961. szeptember 21.

farkas sándor, foglalkozás nélküli személy, miután a börtönből szabadult, nem vállalt munkát, s a fővárosban csavargott. elhatározta, hogy motorkerékpárt lop, s azon miskolcon lakó rokonához utazik. egyik este a 13. kerületi füst sándor utcában talált is egy motorkerékpárt, amelyet tulajdonosa elfelejtett lelakatolni. a járművet ellopta. a szomszéd utcában azonban rendőrral találkozott. igazoltatták, majd előállították a tolvajt.

a központi kerületi bíróság farkas sándort lopásért és közveszélyes munkakerülésért jogerősen 10 hónapi börtönrre ítélte és két évre kitiltotta budapestről. /mti/

-- 1 --

Handwritten signature or initials.

bb 2. Ládakönyvtár, bibliobusz - ötletes módon oldják meg ötszáz közlekedési munkahely könyvellátását

i ni/sze szb sr

1961. szeptember 21.

a közlekedési és szállítási szakma sajátosságának megfelelően a munkahelyek szétszórta, budapesten például 91 üzemnek és vállalatnak több mint ötszáz telephelye van. ilyen körülmények között a kulturális munka, főképpen az olvasómozgalom fejlesztése különös gondoskodást, sajátos módszereket követel a szakszervezettől.

a könyvtári rendszert a szakszervezet budapesti bizottsága a főbb közlekedési ágak szerint alakította ki, s jelenleg a fővárosban 109 könyvtár tartozik a szakmához. bár számottevő összegeket fordítanak a könyvtárak céljaira - az idén több mint háromszáz ezer forintot - a kötettség növelése még nem biztosíték arra, hogy valóban eljut-e a külső munkahelyek közlekedési dolgozóhoz is az olvasnivaló - s mivel a könyv iránti érdeklődés rohamosan nő - az első félévben több mint 200.000 kötetet kölcsönöztek ki - a szakszervezet ötletes újításokkal juttatja el az irodalmat a legtávolabbi telepekre is. vezetőségi ülésen határozták el például, hogy sürgősen megoldják azoknak az autóbuszüzemi dolgozóknak a könyvellátását, akik nem a garázsban, hanem valamelyik végállomáson fejezik be műszakjukat. erre a célra külön autóbust, úgynevezett bibliobust állítanak be, amely ezer kötetnyi állományával rendszeresen felkeresi a moszkva-téri, a nagyvára-téri, óbudán a miklóstcai, a boráros-téri és más végállomásokat, lebonyolítja a könyvkölcsönzést és cserét.

a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetéhez tartoznak a szekérfuvarosok, az állami kordélyos vállalat dolgozói is. az ő telepeikre - cinkotára, békásmegyerre, újpestre és máshová - úgynevezett ládakönyvtárak segítségével jut el az irodalom. a forgalomban levő mintegy 20-25 vasláda tartalmát - egyenként körülbelül 150 könyvet - havonta cserélik. gondoskodnak a huzamosabb időre vidékre helyezett dolgozók művelődéséről is. ha olyan helyre kerül egy-egy gépkocsizó brigád, ahol szálláshely nincs, akkor a lakókocsit látják el megfelelő mennyiségű könyvvel, s az ilyen „mozgó házikönyvtár”, kezelését a brigádvezető intézi. /mti/

--

- 2 -

bb 4. élénk tevékenységet fejtenek ki az mszbt klubjai

i ms/gk-lm sr

1961. szeptember 21.

budapesten és több vidéki városban az mszbt barátságklubjai, nemcsak a szovjetuniót ismertető kulturális tevékenység centrumai, hanem, főleg vidéken, a helyi társadalom közkedvelt találkozóhelyei is. a szolnoki barátság klubját két évvel ezelőtt nyitották meg, tagjai között a társadalom minden rétege megtalálható. mintegy 500 klubtag rendszeres havi hozzájárulással segíti a klub működését. a sokoldalú politikai, irodalmi és művészeti tájékoztatáson, előadáson kívül a klubnak egyik érdekessége, hogy a városi meglátogató külföldiek is megfordulnak benne. többek között mintegy 3000 szovjet turista kereste fel eddig a barátság klubját. itt fogadják a városba érkező külföldi küldöttségeket is.

a szegedi barátság klubját az mszbt az újságírókkal közösen tartja fenn. a klubtagok többsége értelmiségi. irodalmi és művészeti értekezletek, viták egész sorát bonyolították le. rendszeressé váltak a fiatal írók szerzői estjei. népszerűek a szocialista brigádok részére adott ajándékműsorok, amelyekben a szegedi nemzeti színház művészei és a zenei szakiskola növendékei szoktak közreműködni.

az mszbt központi klubja az év elején nyitotta meg kapuit. az első félévben tizenkét műsoros előadást, ugyanannyi klubestet, valamint 12 szakosztályi összejövetelt, öt ankétot tartottak és harminchat alkalommal mutattak be szovjet és haladó nyugati filmeket. itt tartják a központi orosz nyelvtanfolyamok nagy részét is.

az őszi szezonra gazdag programot állítottak össze a klubok vezetőségei. szolnokon tovább fokozták az együttműködést a város művelődési házaival, filmvetítéssel és hanglemez- valamint „élőzene”, bemutatókkal kísért irodalmi és zenei előadásokat rendeznek. a tit-tel együtt megkezdték az utazás a nagyvilágban című ismeretterjesztő földrajzi mozi-előadásokat. a budapesti barátság klubjába ellátogatnak az októberben hazánkba érkező szovjet cirkusz művészei is. a szovjetunióban járt szocialista brigádvezetők ankétot vitatják meg élményeiket. a bartók béla zenei gimnázium növendékei részére a klub prokofjev-estet ad, amelyen bemutatják a hamupipőke című szovjet balettfilmet. /mti/

--

- 3 -

bb 5. ezerhétszáz könnyűipari termék az export gazdaságosságának mérlegén

1 sz/sze vm ki

1961. szeptember 21.

a könnyűipar vezetői megvizsgálták az exporttermékek gazdaságosságát, az export gazdaságosságának mérlegére 1.700 könnyűipari gyártmány került. népgazdasági szinten elemezték az áruk devizahozamát, s a len-kenderipar gyártmányainál például megnézték nemcsak azt, hogyan alakult a termelési költség a szövődékben, a fonodákban és a rostfeldolgozó üzemekben, hanem azt is, hogy a mezőgazdaság milyen költséggel termeszette a lent, illetve a kendert, általában cikk-csoportonként történtek számítások, de a kötszövő iparban ruhamodel-lenként is elvégezték a kalkulációkat.

a könnyűipari minisztériumban most a beható vizsgálatok befejeztével megállapították, hogy egy év alatt 17,5 százalékkal nőtt a tőkés országokba szállított termékek gazdaságossága és hasonló mértékű a javulás a baráti országokba irányuló exportnál is, különösen gazdaságos a nyomdafestékek, a szőrmeárúk, a gyapju kötött holmik, a műselyem-és gyapjuszövetek-, a lábbelik, s ezenbelül a gumicipők, a bőrkesztyűk és a cérna exportja, a vizsgálatok megerősítették azt az általános következtetést, hogy a gazdaságosságra nagymértékben kihat az áruösszetétel változása, a piaci árak javulása, s az, hogy bár kismértékben is, de évről-évre csökken a belföldi ráfordítás, vagyis az előállítás költsége, a pamutszövetekért például 1960-ban 20 százalékkal több devizát kaptunk, mint 1959-ben, tíz százalékos javulást az árak emelkedése, 6 százalékos az áruösszetétel változása, 3-4 százalékos a termelés költségeinek csökkenése eredményezett. megállapították, hogy az új gyártmányok magasabb áron exportálhatók, s ez a tény arra ösztönzi a gyárat, hogy a jobban értékesíthető újdonságok előállítására törekedjenek.

a vizsgálatokban részt vett a külkereskedelem is, s a hungarotex közreműködésével adatfeldolgozó gépeken végezték el a sokrétű számításokat, az ipar képviselői az export-gazdaságossági számítások birtokában a technológiák megváltoztatására intézkedési tervet készítettek, hogy a most még kevésbé gazdaságos cikkek - mint például a takarók és a hajlított székek - kivitele is kifizetődőbbé váljék./mt1/

- 4 -

bb 6. pénteken szigetvárrott sorsolják a Lottót

1 kf/kf vm vg

1961. szeptember 21.

a Lottó 38. játékheti sorsolását szeptember 22-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel szigetvárrott tartja a sportfogadási és Lottó igazgatóság./mt1/

- . -

bb 8. budapest látképe négy bélyegen

1 kf/kf vm vg

1961. szeptember 21.

az idei bélyegnap egybeesik a budapesti bélyegvilágkiállításal, a kiállítás ezüst és arany alapú bélyegei után, a kettős esemény alkalmából a posta szeptember 24-én, vasárnap, négy egyenként 2 plusz 1 forint névértékű bélyegből álló sorozatot ad ki. a négy bélyeg budapest látképét ábrázolja.

a teljes sorozat, vagy annak egyes cimletei 2 forint értékben, 1962. január 31-ig használható fel postai küldemények bérmentésére./mt1/

- . -

bb 9. pályázatot írtak ki könyvtárépületek tervezésére

1 sb/tr vm ki

1961. szeptember 21.

a művelődésügyi minisztérium kérésére az építésügyi minisztérium tervpályázatot hirdet 9 ezer, illetve 14 ezer kötet elhelyezésére alkalmas, könyvtárépület tervezésére, a pályázati kiírást 30 forintért már átvehetik az érdeklődők az építésügyi minisztérium tervezési főosztályán /ötödik kerület, beloiannisz utca 2-4, ötödik emelet 5./ s az elkészült tervet ugyanitt kell benyújtani december 13-ig, a legjobb pályamunkák díjazására 28.000, illetve 34.000 forintot irányoztak elő./mt1/

- 5 -

9.43

1005 Jel

bb 36. magyar parlamenti küldöttség utazott az ázsiai népi demokratikus országokba

t bc/j vm hk

1961.szeptember 21.

az országgyűlés küldöttsége a kínai népköztársaság országos népi gyűlésének, a koreai népi demokratikus köztársaság legfelsőbb népgyűlésének, a mongol népköztársaság nagy népi huráljának és a vietnami demokratikus köztársaság nemzetgyűlésének meghívására csütörtökön reggel baráti látogatásra az ázsiai népi demokratikus országokba utazott.

a nyolctagu küldöttséget vass istvánné, az országgyűlés alelnöke vezeti. a küldöttség tagjai: kristóf istván, az elnöki tanács titkára, dr. ábrányi istván, bakos istván, kerkai andorné, kukucska jános, péti jános és szabó piroska országgyűlési képviselők.

a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent római sándor, az országgyűlés elnöke, kiss károly, az elnöki tanács elnökhelyettese, nemes dezső, az mszmp központi bizottságának titkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai, nagy dániel, az elnöki tanács elnökhelyettese, dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtíkára, huber lajos és papp lajos, az országgyűlés jegyzője, nagy jános, a külügyminisztérium főosztályvezetője, s több országgyűlési képviselő.

ott volt a bucsuztatásnál csei ce-min, a kínai népköztársaság nagykövete, zsambalin banzar, a mongol népköztársaság nagykövete, nguyen van-hong, a vietnami demokratikus köztársaság ideiglenes ügyvivője, pek ten von, a koreai népi demokratikus köztársaság ideiglenes ügyvivője. jelen volt a bucsuztatásnál a.a.szarcev, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa./mti/

bb 11. szkita-és népvándorlaskori edényeket, bronzkarperecet találtak hejőkeresztúron

vid fm/ke vm fm

1961.szeptember 21.

a borsod megyei hejőkeresztúr homok-és kavicsbányájában szkita-és népvándorlaskori cseréptálak, kancsók, harci fokos, bronzkarperec és lándzsahegyek kerültek elő. a leletet a helybeli tájmuzeumnak adták át./mti/

9.50/

- 6 -

bb 7. a fővárosi tanács építési igazgatóságának és 19 vállalatának vezetői és dolgozói társadalmi munkával segítik a vár újjáépítését

i nbj/gk vm vg

1961.szeptember 21.

a vár mindannyiunknak szívügye és újjáépítésében tíz-és tizezrek segítenének társadalmi munkával. most elsősorban építőmunkásokra, szakemberekre van azonban szükség, akik a szakmai tudást igénylő feladatokat is megtudják oldani. ezért a fővárosi tanács építési igazgatóságán elhatározták: hogy az igazgatóság vezetői és dolgozói, továbbá az irányításuk alatt levő városi építőipari vállalatok igazgatói és főmérnökei vasárnap együtt dolgoznak a vár újjáépítésén. a vár újjáépítésének irányítói már kijelölték a munkahelyeket, rendelkezésre állnak a szerszámok, öltözők.

az első nagyarányú megmozdulást követően ősszel a tanácsi építőipari vállalat dolgozói folyamatosan vesznek részt a társadalmi munkában, hogy ezzel is gyorsítsák a várújjáépítését./mti/

bb 13. megtalálták dankó pista első dalának eredeti kiadását

vid fm/ke vm fm

1961.szeptember 21.

dr. csongor győző szegedi muzeológus - aki dankó pista, életére vonatkozó adatokat, emlékeket gyűjt - a legutóbbi szegedi vásáron megtalálta a híres nótaszerző cigányprimás, szegedi szébb les, mint volt, című szerzeményének első nyomtatott kiadását. ez volt dankó pista első dala, amelyet 1883-ban fiatalon írt. a most talált kottát már régóta keresik a dankó-kutatók./mti/

bb 15. új fürdő és öltöző a bonyhádi cipőgyárban

vid te vm ki

1961.szeptember 21.

a bonyhádi cipőgyárban a régi, fürdő és öltöző mellett most fejezték be egy új fürdő építését. a két és félmillió forintos költséggel emelt épületben 38 zuhanyozó és 320 öltözőszekrény van. a cipőgyár új fürdője és öltözője teljesen kielégíti az üzem dolgozóinak igényét./mti/

9.57

- 7 -

opt12. „a népek békéje és barátsága,, című műsorok a szolnok megyei irodalmi színpadok programjában

vid fm/ke vm f

1961.szeptember 21.

a szolnok megye városaiban működő irodalmi színpadok az új évadban széleskörűen ismertetik a népi demokratikus országok irodalmát. a kisújszállási művelődési ház irodalmi színpada az új idény első műsorát csenszlovák írók és költők műveiből állította össze. ezt követően bolgár, román, német, kínai, lengyel est szerepel műsoron. a mezőtúri irodalmi színpad szovjet írók és költők műveit ismerteti. több színvonalas irodalmi estet rendeznek a könnyező községekben és a nagykunsági tanyavilágban is. hasonló műsorral készül az új évadra a szolnoki ifjusági irodalmi színpad is./mti/

bb 16. az év végéig csaknem negyedmillió gyermekruhát készít a zalaegerszegi ruhagyár - sióltőnyök gyerekek részére

vid te vm ki

1961.szeptember 21.

a zalaegerszegi ruhagyár futószalagjain naponta százával készülnek a gyermekruhák. a hűvösebb időjárás közeledtével nagy mennyiségben gyártják a meleg ruhákat. a téli öltönyöket, téli kabátokat. a nagy keresletre való tekintettel megkezdték a fiúsióltőnyök varrását is, tartós kordbársony anyagból. a gyárban az év végéig csaknem negyedmillió gyermekruhát készítenek s adnak át a kereskedelemnek. ezenkívül nagyobb mennyiségű csizmanadrágot és férfi sinadrágot is készítenek. a gyárnak azonban ez az utolsó férfi-ruha megrendelése, mert január elseje után már csak gyermekruhák készülnek a zalaegerszegi ruhagyárban./mti/

bb 23. száz vagonos ércszállító uszályt adtak át balatonfüreden

vid te vm ki

1961.szeptember 21.

a balatonfüredi hajógyárban száz vagon befogadóképességű szállítóuszályt adtak át. a hajót a dunán állítják forgalomba, s a szovjet kikötőkből sztálinvárosba szállít majd vasércet. az új uszályt különleges erős, nyomásálló vasbordázattal látták el./mti/

10.20

- 8 -

bb 33. huszonnyolc millió facsemetét ültetnek el ez év őszén

i so/gg vm ká

1961.szeptember 21.

ez év őszén folytatódik a fásítási program végrehajtása. mivel tavasszal túlteljesítették a terveket, most valamivel kisebb a feladat. az erdőgazdaságok által végrehajtott erdőültetéseken kívül mintegy 28 millió facsemetét ültetnek el. nagyobbarányú fásítást vállaltak az állami gazdaságok, vízügyi igazgatóságok mellett a termelőszövetkezetek is, amelyek a földrendezés során ligetek és erdősávok számára kijelölt területeken csaknem 600 hektáron ültetnek facsemetéket.

az országos erdőszeti főigazgatóságon nyert értesülés szerint a fásításra kiválasztott területek mintegy nyolcvan százalékán, több mint kétezer hektáron, nyárfacsemetéket ültetnek. a kiszírtak, akik a második ötéves terv időszakában százmillió facsemete elültetését vállalták, ez év őszén is nagy segítséget nyújtanak mind a lakóterületi fásításoknál, mind a termelőszövetkezetek programjának végrehajtásánál, ezenkívül részt vesznek az erdőgazdaságok faültetésében is.

a száraz időjárás miatt a szokottnál később szedik ki a csemetéket így az átlagosnál rövidebb lesz az ültetési idény. az erdőgazdaságok a szárazság ellenére biztosítják a szükséges mennyiségű és minőségű csemetét. az erdőszeti szakemberek külön felhívják a figyelmet arra, hogy a fásítók mindenütt fordítsanak nagy gondot a jövő tavasszal telepítésre kerülő terület gondos előkészítésére, s a talajt a szárazság ellenére mélyen forgassák meg./mti/

bb 14. több mint ötven termelőszövetkezeti tanyaközpontot látogat a bács megyei könyvtár művelődési autója

vid fm/ke vm fm

1961.szeptember 21.

a bács megyei könyvtár művelődési autója rendszeresen járja a kiskunság nagyterjedésű tanyavilágát. több mint ötven termelőszövetkezeti tanyaközpontot lát el mezőgazdasági szakkönyvekkel, szépirodalmi művekkel. ezenkívül ismeretterjesztő előadásokat és filmvetítéseket rendeznek a tanyai lakosságnak./mti/

10.25

- 9 -

10.25
Za

bb 21. az év végére elkészül a zalaegerszegi munkásotthon

vid te vm ki

1961. szeptember 21.

zalaegerszegen, a szakszervezetek megyei tanácsának székháza mellett építik a városi munkásotthont. az épületben már a belső szerelési és díszítési munkákon dolgoznak és a tervek szerint az év végére átadják az épületet a város dolgozóinak. a munkásotthonban tizenkét klubot, több játéktermet rendeznek be, s ezenkívül hatszáz személyes színházterme is lesz, nagyméretű beépített színpaddal. így lehetőség nyílik arra, hogy nagyszámú társulat is előadást tarthasson a városban./mti/

bb 18. az új műszaki normákkal tovább emelkedett a termelékenység a sztálinvárosi ruhagyárban

vid te vm ki

1961. szeptember 21.

a vörös október férfiruhagyár sztálinvárosi üzemében négy évvel ezelőtt indult meg a termelőmunka. ma már havonta körülbelül harmincháromezer nadrágot és körülbelül huszonegyezer zakót gyártanak a legkülönbözőbb divatszínekben. a mostani termelés már csaknem kétszer annyi, mint három évvel ezelőtt volt. a tavasszal a ruhagyárban új műszaki normákat vezettek be, s ennek hatására az elmúlt hónapokban két-három százalékkal emelkedett a termelékenység. ezzel egyidőben javult a minőség is és mind több elsőosztályú áru kerül ki a sztálinvárosi konfekcióüzemből./mti/

bb 22 fél év alatt több mint tízmillió forintot költöttek taxira győrött

vid te vm bs

1961. szeptember 21.

győrött két évvel ezelőtt a régebbi típusú taxikat, pobeda, warszawa és moszkvics gépkocsikra cserélték ki, s ezekből ma már 28-an a városban. forgalmuk növekedésére jellemző, hogy fél év alatt 169.000 utas több mint tízmillió forintot költött taxira. az autóközlekedési vállalat most újabb intézkedést hozott a bérelhető személygépkocsik jobb kihasználására. e héttől kezdve az eddigi egy taxiállomás helyett öt működik, ami lehetővé teszi, hogy a város különböző pontjain, különösen a külvárosokban gyorsabban jussanak taxizók az utazni szándékozók./mti/

10.40

- 10 -

bb 10. fővárosszerte megélénkült a kerületi népfront-bizottságok munkája - napirenden a jövő évi községfejlesztési tervek kidolgozása

ö di/tr/m/sr

1961. szeptember 21.

fővárosszerte megélénkült a kerületi népfront-bizottságok munkája. sorra tartják üléseiket az irányító társadalmi testületek, megvitatják az őszi-téli programot, s kiegészítik az év elején összeállított terveket, mindenütt napirendre tűzték már az 1962-es községfejlesztési terveket. a tanácsok illetékes osztályai az elmúlt hetekben összeállították az ideiglenes tervjavaslatot, s most véleményt kérnek segítő társaiktól, így például a népfront-bizottságtól. a kerületek egyrésztében már megtárgyalta a népfront elnöksége a jövő évi községfejlesztésre vonatkozó elgondolásokat, s több figyelemre méltó kiegészítést, módosítást is kért. a 9. kerületben például feltűnt a népfront bizottság vezetőinek, hogy a tanács 1962-re nem nyitott külön rovatot a könyvtárak állományának gyarapítására. úgy gondolták, hogy akkor vásárolnak könyveket, ha valamelyik feladat megoldása kevesebbe kerül a tervezettnél. a népfront elnöksége hibásnak találta ezt a szemléletet, s azt kérte a tanácstól, hogy módosítsa álláspontját. a kerületi tanácsok egyébként mindenütt kéri és szívesen fogadják a népfront javaslatait.

a nyár utóján a népfront-bizottságok rendezésében kerületek-ként általában 30-35 központi jellegű rendezvényt tartottak. most a munka megélénkülését, bizonyítja hogy rohamosan nő a népfront-események száma. a kerületekben ezekben a napokban igen sok baráti találkozóra kerül sor. tanácstagokat, pedagógusokat, orvosokat, háziasszonyokat, nyugdíjasokat hívnak meg a népfront klubjaiba, baráti véleménycserékre, megbeszélésekre. a bizottságok munkája egyébként felöleli az élet minden területét. az 1. kerületben a bélyeggyűjtők klubnapjától az ifjusági lakóbizottságok ismerkedési estjéig, a 7. kerületben a balesetelhárítási ankéttól a jogi tanácsadásig, a 8. kerületben a Liszt Ferenc emlékhangversenytől a házfelügyelők baráti találkozójáig, a 13. kerületben radnóti miklós emléktáblájának teleplezésétől a legújabb magyar film ankéttáig terjed a népfront rendezvényeinek témaköre. egy-egy kerületben általában 20-30 csoportos beszélgetést tartanak havonta a lakóbizottságok tagjainak, otthonában.

/mti/

10.33

- 11 -

6-17. októberben középblokkos módszerrel kétszáznegyven lakás szerelését kezdik meg ózd-bolyokon

vid te vm ki

1961. szeptember 21.

borsod megyében - a lakásépítkezések meggyorsítására - egyre szélesebb körben alkalmazzák az új építési technológiát: a lakóházakat középblokkokból szerelik össze. ezzel a módszerrel például miskolcon nem egész öt hónap alatt három emeletes lakóházat készítettek el. a munka termelékenységét növelő új építési eljárást most ózdon is bevezetik. a bolyoki béke-lakótelep - ahol hagyományos módszerrel az elmúlt években többszáz lakást építettek - októberben 240 lakás szerelését kezdik meg habosított kohósalakból készült középblokkokból. az új lakások alapozásához már hozzáfogtak és az építkezésekhez rövidesen megkezdik a középblokkok szállítását a kazincbarcikai előregyártó telepről. az új módszerrel jövőre újabb háromszáz lakást szerelnek össze ózdon./mti/

bb 29. érik a szelidgesztenye kőszeg vidékén

vid ká/j vm bs

1961. szeptember 21.

a dunántul egyik legszebb táján, a kőszegi hegyen, s környékén az ősz jelzi a vidék jellegzetes gyümölcsének, a szelidgesztenyének érése. a szurós védőburok már barnul, s érik benne az izes gyümölcs, amelynek szüretét rövidesen megkezdik. az itteni termelőszövetkezetek vagonszámra szállítják majd a fővárosba és a nagyobb vidéki városokba a nagykiterjedésű gesztenyések termését./mti/

bb 34. mokaszin-kigyót kapott amerikából az állatkert

1 ie vm ká

1961. szeptember 21.

távolí földrészről kapott hullókkal gyarapodott az állatkert terrárium. a különleges hullók: csörgő-, rézfejű-és mokaszin-kigyók, pettyes és négy csíku sárga siklók repülőgéppel érkeztek new yorkból. a budapesti állatkert az egzotikus állatokért hazai békákat és gyíkokat küldött cserébe./mti/

11.05

- 12 -

bb 20. a műszaki feladatok megoldását segíti a gépipari tudományos egyesület győri csoportja

vid te vm ki

1961. szeptember 21.

a gépipari tudományos egyesület győri csoportja hathatós segítséget nyújt a gépipari üzemeknek a különböző műszaki feladatok megoldásához. a wilhelm pieck vagon-és gépgyárban, a győri célgépgyárban, a szerszámgépgyárban, a kisalföldi gépgyárban, az egyesületnek összesen kilenc szakbizottsága működik. a szakbizottságok tagjai társadalmi munkában kutatnak, kísérleteznek, értékelnek. munkájuk eredményeit zárójelentésekben teszik közzé és ezeket az eredményeket nemcsak a győri gépipari vállalatok, hanem az ország más rokonüzemei is felhasználhatják.

az egyesület kiadványában elsőnek a célgép szakbizottság beszámolója jelent meg, majd ugyancsak a célgépgyári szakbizottság a négy-plusz kettős politechnikai oktatás tématervét dolgozta ki a győri bercsényi gimnázium számára. most jelent meg a szerszámozási szakbizottság jelentése is, amely beszámol az egyszerű szerkezetű, nagyteljesítményű szorítóelemek kifejlesztéséről.

rövidesen elkészül a hegesztési szakbizottság összefoglaló jelentése, amely a magyarországon még kevésbé elterjedt legújabb széndioxid védőgáz hegesztéssel foglalkozik. ezt a tanulmányt a fémipari kutató intézetnek is megküldik felhasználásra./mti/

bb 32. vecsés két termelőszövetkezte jóval több savanyított káposztát készít, mint korábban az egyéni gazdák

1 áe/gg vm ká

1961. szeptember 21.

vecsés két nagy termelőszövetkezetében az egyik legfontosabb munka a nagymennyiségű káposztatermés téli tárolása. a község híres különlegességéből a savanyított káposztából a télen alakult közös gazdaságok jóval többet készítenek, mint tavaly az egyéni gazdák. száz hold termését tartósítják saját üzemeikben, s az aszályos nyár ellenére több mint 47 vagon káposzta kerül hordókba. a káposztát borssal, kaporral, birsalmával és apró zöld dinnyével ízesítik. a vitamindus, ízletes készítményt főként a vendéglátóipar vásárolja, kisebb mennyiségben saját standjaikon is mérik./mti/

11.15

- 13 -

bb 24. a hidrogeológusok jelentik: már a bakony hegység földalatti vízrendszerében is érződik a szárazság - husz-huszonöt centiméterrel csökkent a vízszint - hegyipatakok száradtak ki

vid/te/m/ki

1961. szeptember 21.

a bakony hegység földalatti vízrendszerét a bauxit kutató vállalat hidrogeológusai napjainkban már rendszeresen figyelik. Méréseik szerint a hegység felszínétől számított harminc-háromszáz méteres mélységben összefüggő, igen nagy kiterjedésű a vízrendszer, s gyakorlatilag szinte az egész bakony egy „vizmedencében”, áll. ebbe a tárolóba tűnik el a felszínre hulló csapadék mintegy negyven százaléka és kiderítették, hogy normális csapadékviszonyok között a hegység percenként 420 köbméter vizet „iszik”, fúrólyukakkal rendszeresen ellenőrzik a víz áramlását, elhelyezkedését is, mert ezekre az adatokra nagy szükségük van a vízbetörésektől fenyegetett bányáknak.

a hidrogeológusok legutóbbi méréseiknél rendkívül érdekes eredményeket kaptak. Kiderült, hogy a hónapok óta tartó szárazság már nemcsak a föld-felszínen, hanem a mélyben is „aszályt”, okozott. huszonöt év óta nem fordult elő, hogy a földalatti vizek szintje jelentősen apadt volna, most pedig az átlagosnál husz-huszonöt centiméterrel alacsonyabb a vízállás. a szárazság a hegység földalatti tárolójában több ezer köbméteres veszteséget okozott, s a szokásosnál sebesebb vízáramlás mutatja, hogy egyes helyeken a vízszint-csökkenés sokkal nagyobb, helyenként a hatvan centimétert is megközelíti. a kevesebb víz némileg megkönnyíti a bányászok dolgát. ott, ahol a vízbetörések megakadályozására a felszínhez közelebb eső rétegekből emelik ki a vizet, csökkenteni lehetett a szivattyúk teljesítményét. a halimbai bauxitbányáknál például a szivattyúkat, s ez jelentősen csökkenti a bányászat költségeit. hasonló a helyzet több szénbányánál is, ahol most kisebb a vízbetörések valószínűsége. a földalatti vizek szintcsökkenésével magyarázható, hogy emberemlékezet óta bővizű patakok a nyár végére kiszáradtak. erre a sorsra jutott a cuha-, a galya-, a viszlói és a nádtói patak, amelyeknek medre a szárazságtól kirepedezett.

/mti/

11.22 ✓

- 1 -

bb 28. 50 termelőszövetkezeti majorot villamosítottak az idén heves megyében

vid ká/j vm

1961. szeptember 21.

az északmagyarországi áramszolgáltató vállalat az idén 22 heves megyei termelőszövetkezetben épített transzformátor-állomást, a közös gazdaságok villanyhálózata pedig több mint 15.000 méter nagyfeszültségű vezetékkel bővült. a transzformátor-állomásokról a termelőszövetkezetek saját költségükön építik meg a belső hálózatot, helyenként pedig a községi villanyhálózat bővítésével oldják meg a majorok villamosítását. ilymódon az idén már 50 termelőszövetkezeti major kapott villanyt, amelynek segítségével mindenekelőtt a világítást és a vizellátást oldják meg. 20 termelőszövetkezetben szivattyúkat szereltek fel, és a vizet az istállók vagy más gazdasági épületek tetején elhelyezett tartályokban tárolják. többhelyütt 200 literes villanyboylert szereztek be, s így a fejőgulyások rendszeresen melegvizet kapnak a tisztálkodáshoz.

/mti/

bb 31. hetvenmillió forintos beruházással fejlesztik a takarmánygyártó üzemeket

1 ie vm ká

1961. szeptember 21.

az állatállomány takarmányozási problémájának megoldására a következő években jelentősen fejlesztik a tápdús keveréktakarmányok előállítását. a következő három évben csaknem 70 millió forintot fordítanak az állati fehérjét és koncentrátumokat gyártó üzemek bővítésére.

három állati fehérje-üzemet - a budapestit, debrecenit és pécsit - összesen 33.6 millió forintos költséggel bővítik, korszerűsítik. a rekonstrukció eredményeképpen a három üzem együttes kapacitása csaknem megháromszorozódik, s termelésük csak huslisztból meghaladja majd az évi 9000 tonnát. győrtött 13 millió forintos költséggel új, korszerű, 1400 tonna kapacitású husliszt-üzem épül. a phylaxia-gyár több mint huszmillió forintos beruházással két új üzemek kap; ezek évente több mint tízezer tonna premixet és nagy mennyiségű vitaminkoncentrátumot gyártanak majd.

az új üzemek, illetve a rekonstrukciók tervei most készülnek. az építkezéseket általában 1964-ben fejezik be./mti/

11.26 ✓

- 15 -

N
L

bb 25. nagymennyiségű vasöntvényt, acél- és lemezárut takarítanak meg a műszaki anyagnormák elterjesztésével - 38 üzem tapasztalatai alapján tovább járják az anyaggazdálkodást a kohó- és gépiparban

i st./tm/m/vg

1961. szeptember 21.

a magasabb szintű vezetés, a realisabb tervezés a kohó- és gépipar anyagellátását is jelentékenyen javította, az anyagellátását is jelentékenyen javította, az anyagellátási zavarok elkerülésének azonban továbbra is egyik fontos feltétele a takarékos gazdálkodás. a kohó- és gépipari minisztérium különös figyelmet szentel az anyagfelhasználás alakulására, és intézkedett, hogy mindenütt, ahol lehetséges, műszakilag megalapozott anyagnormákat dolgozzanak ki. új technológiák kialakításával, a hulladék csökkentésével sokhelyütt máris százazres, milliós értékeket takarítottak meg. a csepel autógyárban például egyes készfajták túlzott méreteinek módosításával évente 80-100 tonna acélt mentenek meg, a csepel kerékpárgyárban a pedáltengelyek forgácsolás helyett újabban hideghuzással készülnek, ami ugyancsak jelentős anyagmegtakarítással jár, a fémbutor és drótszövetgyárban ugy érnek el nagy gazdasági eredményt, hogy a táblalemezek helyett méretre szabott kisebb lemezeket használnak fel a hűtőszekrények készítéséhez, s így csökkentették a hulladékot.

a kohó- és gépipar egésze egymillió forint értékű áruhoz jelenleg 260 kilóval kevesebb rudidomacélt, 90 kilóval kevesebb durvalemezt, 160 kilóval kevesebb vasöntvényt használ fel, mint egy évvel ezelőtt, s bár ennek az eredménynek egy része az ipar szerkezeti átalakulásából származik, a megtakarításban nagy részüik van a helyesebb anyagnormáknak is. a minisztérium illetékes osztályától kapott tájékoztatás szerint a takarékosagra még további nagy lehetőségek vannak a tárca területén. hozzávetőleges számítások szerint az érvényben lévő anyagnormáknak jelenleg még alig több mint fele épül az üzemek tényleges műszaki adottságaira, az anyagnormák jelentékeny részét csupán a gyakorlat alapján állapították meg, ami nem egyszer szinte egyértelmű a pazarlással. a bajai villamosipari gyárban például egy ellenőrzés alkalmával kiderült, hogy helyesebb normák kialakításával évente ezerharminchat kiló drága ellenálláshuzalt takaríthatnak meg, aminek értéke többmillió forint. hasonló a tapasztalat sok más üzemben is.

/folyt.köv./

11.32

- 15 -

bb 25. /nagymennyiségű.... 1. folyt./ m

a minisztérium brigádjai az elmúlt hetekben 38 vállalatnál megvizsgálták az anyaggazdálkodást, s az ott szerzett tanulságok alapján rövidesen a minisztérium kollégiuma is megvitatta a gazdálkodás további javításának módszereit. valamennyi üzemben felmérték, hogy az utóbbi időben végbement műszaki fejlődés milyen mértékben teszi lehetővé a takarékosabb anyaggazdálkodást és megállapították, hogy számos iparágban már jövőre jóval kevesebb anyagból gyárthatnak azonos értékű cikkek. a szerszámgépiparban például az anyagnormáknak mintegy 60 százaléka lesz alacsonyabb jövőre a jelenleginél, aminek egyetlen magyarázata, hogy a műszaki korszerű gyártási technológiákat és ennek megfelelő anyagnormákat dolgoznak ki. az me 1000-res marógéphez például 81, az eu 500-as esztergapadhoz 419, az mve 280-as esztergapadhoz 237 kilóval kevesebb nyersanyagot igényelnek, mint ebben az esztendőben. a gheorghiu-dej hajógyár az 1200 tonnás tengerjáró hajóhoz és az öttonnás uszódaru gyártásához egyaránt kevesebb anyagot kíván felhasználni, e járművek minősége mégis tovább javul.

a legtöbb kohó- és gépipari üzem az anyagnormák kidolgozását gyakorlott mérnökökre, technológusokra bízta, az emagban, a vegyipari gép- és radiátorgyárban és sok más helyen most már valóban a műszaki adottságoknak megfelelően utalják ki a munkához szükséges anyagot. egyes vállalatoknál azonban még mindig nem műszaki dolgozók alakítják ki az anyagnormákat, ami gyakran vezet pazarláshoz. ezért a minisztérium további lépéseket tesz az anyaggazdálkodás rendszerének korszerűsítésére, a műszakilag megalapozott normák elterjesztésére.

/mt1/

11.50

11.50

17 -

Ler

bb 19. szerelik a második kínai csőgyár legnagyobb gépegységét a dimávag gépgyárban

vid te vm ki

1961. szeptember 21.

a dimávag gépgyár dolgozóinak már több éve egyik legfontosabb és legnagyobb munkája a kínai népköztársaság iparának fejlesztéséhez szállítandó csőgyári berendezések készítése. egy teljes gyár berendezését már korábban elszállították és üzembe is helyezték a baráti országban. a gyár dolgozóai a második csőgyár legnagyobb gépegységének - az 1800 tonna nyomóerejű öntecslyukasztó prégép - szereléséhez fogtak hozzá, a harminc méter hosszú, három méter magas, hat méter széles és körülbelül 250 tonna súlyú óriásgép szerelését az egyik legtapasztaltabb munkacsapatra, káveczki jános lakatos-szerelő brigádjára bízták. a brigád arra törekszik, hogy ezt a fontos munkát is a tervezett idő előtt, még ebben a hónapban befejezze. hozzá akarnak ugyanis járulni a gyár dolgozóinak ahhoz az elhatározásához, hogy az egész gyári berendezést hónapokkal a határidő előtt átadják a külkereskedelmi szerveknek.
/mti/

bb 30. új szegedi paprikafajta: a minuszka

vid ká/j vm

1961. szeptember 21.

egy évtizedes nemesítő munka után új szegedi paprikafajtát állítottak elő a délalföldi mezőgazdasági kísérleti intézetben. dr. benedek lászló, tudományos kutató nemesítette ki a minuszka nevű paprikát, amely csipősségmentes, s amellet a szegedi paprika összes jótulajdonosságával rendelkezik. korábban előállítottak csipősségmentes fajtákat, de azok hosszú tenyészidejűek voltak, s festéktartalmuk sem volt megfelelő. a minuszka örleménye kiváló ételszínező, a termés feldolgozása könnyű, mert nincs szükség kézi erezésre és magmosásra. a laboratóriumi vizsgálatokon megállapították, hogy az új fajta festéktartalma kétszerese a spanyol paprikának, amely a szegedi örlemény régi vetélytársa a világpiacon. az új nemesítésű szegedi paprika a következő gazdasági évben kerül elszaporításra, s utána köztermesztésbe.
/mti/

11.55

1205 ✓
Lel

- 18 -

bb 26. egy üzem helyett kettő - öntevékeny termőmódosítással

1 szf/hnó vm vg

1961. szeptember 21.

a chinoin gyógyszergyár nagyszabású rekonstrukciójának egyik most épülő üzeme, az új papaverin-csarnok érkezett arra a készülttségi fokra, amikor meg lehet kezdeni a gépi berendezések szerelését. amíg azonban az építkezés idáig jutott, olyasmiről történt, amire annakidején az üzem tervezésekor nem számítottak: megváltozott a papaveringyártás technológiája. ma már a tervezettnél kevesebb készüléken tudják előállítani ugyanazt a papaverin mennyiséget, jobb minőségben. időközben a gyár kutatói a fontos érgörccsoldó-szernek egy új származékát is előállították. a gazdaságosabb gyártás és az újabb papaverinkészítmény termőmódosítást kívánt. a vegyterv azonban leterheltségére hivatkozva olyan távoli határidőre vállalta a módosítást, hogy emiatt az építkezés és a szerelés december 31-re tervezett befejezését hosszú időre el kellett volna halasztani. mászáras zoltán üzemvezető és helyettese kővágó györgy tanakodtak a beruházókkal, meg a szerelő vállalat szakembereivel, hogy várjanak-e vagy maguk próbáljanak segíteni a dolgon. az utóbbit választották. tervező kollektívát alakítottak, a budapesti szerelő vállalat és a gépszerelő vállalat műszaki dolgozóival, s megtervezték azokat a módosításokat, amelyek lehetővé tették a szerelés megkezdését. így az új papaverincsarnok december végére elkészül, januárban a terv szerint megkezdheti az üzempróbát, s jövőre már nagyobb mennyiségben, jobb minőségben, az ediginél gazdaságosabban állíthatja elő a fontos gyógyszert.

a vállalkozó szellemű tervező kollektíva a papaverinüzem készítésének elhárításán kívül másik fontos kérdést is megoldott a termőmódosítással. a terveket ugyanis úgy dolgozta ki, hogy az új épületben rendezheti be a vállalat új tbc-elleni készítményének, a cikloserinnek a gyártását is. egy üzem helyett tehát kettőnek teremtett helyet ugyanabban az épületben, amivel hatalmas beruházási összeget takarított meg. a cikloserin üzem ugyancsak januárban kezdi meg próbáit.
/mti/

12,00

1365 ✓
Lel

- 19 -

bb 35. új növényvédelmi eljárásokat dolgoztak ki szemcsé formában adagolják az atrazint - nagyüzemi kísérletek a kukorica, a pillangósok és a gyümölcsösök komplex védelmére

1 ie/m/ká

1961. szeptember 21.

szakemberek számítása szerint a betegségek, kártevők és a hozamát. ezt a kártételt a felére lehetne csökkenteni, ha minden üzemben megfelelően alkalmaznák a kutatás által kidolgozott növényvédelmi eljárásokat, ezt a célt szolgálja a növényvédelmi kutató intézet kezdeményezése. az év elején új típusú szervezetet: védekezőtechnikai és üzemtani osztályt hozott létre, azzal a feladattal, hogy az intézet legújabb kutatási eredményeit nagyüzemi kísérletek során kipróbálja és meghonosítsa az állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben.

a kutató intézet az idei nyáron mintegy husz állami és termelőszövetkezeti gazdaságban több mint tíz különféle növényvédelmi probléma megoldására folytatott kísérleteket. ezek nagyrésze a kukorica, a pillangóstagarmányok és a gyümölcsösök komplex védelmének kialakítását célozza. a kukorica fő kártevőj ellen nyolc állami gazdaságban 500 holdon próbálták ki a legújabb módszereket. a drótféreg pusztítására új vegyszert alkalmaztak, s ezt a műtrágyával együtt juttatták a földbe. a gyomirtásnál különféle hazai és külföldi szereket hasonlítottak össze, köztük az atrazint granulált formában is. a szemcsézett anyagot kevésbé hordja a szél, s így biztosabban jut rendeltetési helyére. a pillangóstagarmányoknak a dunántúlon a mezei pocok a legfőbb ellensége. eddig csak kisüzemi módszerekkel, aprólékos munkával tudtak védekezni ellene, növényvédelmi kutatóintézet most eredményesekn permetezett és porozott.

a mezőgazdasági nagyüzemek, a nagy szántóföldi táblák, és tömbök kialakulása új feladatokat állít a növényvédelem elé és új lehetőségeket teremt. az egyik korszerű eszköz a repülőgép, amelynek alkalmazási technikáját hat állami gazdaság több száz holdnyi szántóföldjén, gyümölcsösén és legelőjén próbálták ki. a gyorsaság mellett nagy előnye ennek a módszernek, hogy sokkal kevesebb vízre van szükség. a kukorica vegyszeres gyomirtásánál például öt, a gyümölcs-permetezésnél 17 hektoliter - sokszor messziről szállított - vizet takaríthatnak meg holdanként, mert magasról szórt, jobban porlasztott, egyenletesebben eloszló vegyszer töményebb formában sem árt a növényeknek.

/folyt.köv./
12.15

- 20 -

bb 35. /új növényvédelem... 1. folyt./ m

a növényvédelmi kutató intézet védekezőtechnikai és üzemtani osztálya a termelőszövetkezetek patronálásának új formáját alakította ki: szocialista szerződést kötött a szolnok megyei tanácscsal. azoknak a nagyobb szolnok megyei szövetkezeteknek, amelyek gépeikkel már önállóan látják el a növényvédelmet, az intézet rendszeres szakmai segítséget nyújt, télen pedig tanfolyamokat rendez a növényvédelmekben dolgozók részére. viszonzásképpen a szolnok megyeiek megfelelő területeket biztosítanak a kutatónak, akik a szövetkezetekben folytatott kísérleteikkel is segítik a korszerű növényvédelmi módszerek széles körű terjesztését.

/mti/

...

bb 27. újítások az őszi betakarítás megkönnyítésére

vid/ká/j/m

1961. szeptember 21.

hajdu-bihar megyében, az ebesi állami gazdaság dolgozói minden évben több újítást nyújtanak be a különböző munkafolyamatok megkönnyítésére, olcsóbbá tételére. az idén 18 kisebb-nagyobb újítást fogadtak el, és vezettek be. ezek közül különösen nagy jelentőségű a silókombájnok átalakítása. eddig minden silókombájn mellett egy erőgéppel vontatott pótkocsi haladt. az újítás alapján közvetlenül a betakarító géphez kapcsolták a pótkocsit, s így minden silókombájnál egy-egy erőgép szabadult fel. a hibridkukorica vetőmag termelésnél is változtatott az eddigi módszereken. a régi eljárás szerint kézzel törtek, vágják a szárat, majd vontatókkal hordták le az apasorok termését. ez holdanként 700 forint költséget jelentett. az idén már úgy vetettek, hogy elgondó helyük legyen a gépeknek, s az apasorokat átalakított kombájnok takarítják be. az új módszerrel egy hold vetőmagnak termelt kukorica apasor termésének betakarítása mindössze 150 forintba kerül.

/mti/

...

12,30

Handwritten signature

- 21 -

bb 35. új növényvédelmi eljárásokat dolgoztak ki szemcsés formában adagolják az atrazint - nagyüzemi kísérletek a kukorica, a pillangósok és a gyümölcsösök komplex védelmére

1 ie/m/k4

1961. szeptember 21.

szakemberek számítása szerint a betegségek, kártevők és o-mok évente mintegy 30 százalékkal csökkentik a növénytermesztés hozamát. ezt a kártételt a felére lehetne csökkenteni, ha minden üzemben megfelelően alkalmaznák a kutatás által kidolgozott növényvédelmi eljárásokat. ezt a célt szolgálja a növényvédelmi kutató intézet kezdeményezése. az év elején új típusú szervezetet: védekezőtechnikai és üzemtani osztályt hozott létre, azzal a feladattal, hogy az intézet legújabb kutatási eredményeit nagyüzemi kísérletek során kipróbálja és meghonosítsa az állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben.

a kutató intézet az idei nyáron mintegy husz állami és termelőszövetkezeti gazdaságban több mint tíz különféle növényvédelmi probléma megoldására folytatott kísérleteket. ezek nagyrésze a kukorica, a pillangóstakarmányok és a gyümölcsösök komplex védelmének kialakítását célozza. a kukorica fő kártevőit ellen nyolc állami gazdaságban 500 holdon próbálták ki a legújabb módszereket. a drótféreg pusztítására új vegyszert alkalmaztak, s ezt a műtrágyával együtt juttatták a földbe. a gyomirtásnál különféle hazai és külföldi szereket hasonlítottak össze, köztük az atrazint granulált formában is. a szemcsézett anyagot kevésbé hordja a szél, s így biztosabban jut rendeltetési helyére. a pillangóstakarmányoknak a dunántúlon a mezei pocok a legfőbb ellensége. eddig csak kisüzemi módszerekkel, aprólékos munkával tudtak védekezni ellene, növényvédelmi kutatóintézet most eredményesekn permetezett és porozott.

a mezőgazdasági nagyüzemek, a nagy szántóföldi táblák, és tömbök kialakulása új feladatokat állít a növényvédelem elé és új lehetőségeket teremt. az egyik korszerű eszköz a repülőgép, amelynek alkalmazási technikáját hat állami gazdaság több száz holdnyi szántóföldjén, gyümölcsösén és legelőjén próbálták ki. a gyorsaság mellett nagy előnye ennek a módszernek, hogy sokkal kevesebb vízre van szükség. a kukorica vegyszeres gyomirtásánál például öt, a gyümölcs-permetezésnél 17 hektoliter - sokszor messziről szállított - vizet takaríthatnak meg holdanként, mert magasról szórt, jobban porlasztott, egyenletesebben eloszló vegyszer töményebb formában sem árt a növényeknek.

/folyt.köv./
12.15

- 20 -

bb 35. /új növényvédelem... 1. folyt./ m

a növényvédelmi kutató intézet védekezőtechnikai és üzemtani osztálya a termelőszövetkezetek patronálásának új formáját alakította ki: szocialista szerződést kötött a szolnok megyei tanáccsal. azoknak a nagyobb szolnok megyei szövetkezeteknek, amelyek gépeikkel már önállóan látják el a növényvédelmet, az intézet rendszeres szakmai segítséget nyújt, télen pedig tanfolyamokat rendez a növényvédelmemben dolgozók részére. viszonzásképpen a szolnok megyeiek megfelelő területeket biztosítanak a kutatónak, akik a szövetkezetekben folytatott kísérleteikkel is segítik a korszerű növényvédelmi módszerek széles körű terjesztését.
/mti/

bb 27. újítások az őszi betakarítás megkönnyítésére

vid/ká/j/m

1961. szeptember 21.

hajdu-bihar megyében, az ebesi állami gazdaság dolgozói minden évben több újítást nyújtanak be a különböző munkafolyamatok megkönnyítésére, olcsóbbá tételére. az idén 18 kisebb-nagyobb újítást fogadtak el, és vezettek be. ezek közül különösen nagy jelentőségű a silókombájnok átalakítása. eddig minden silókombájn mellett egy erőgéppel vontatott pótkocsi haladt. az újítás alapján közvetlenül a betakarító géphez kapcsolták a pótkocsit, s így minden silókombájnál egy-egy erőgép szabadult fel. a hibridkukorica vetőmag termelésénél is változtatott az eddigi módszereken. a régi eljárás szerint kézzel törtek, vágják a szárat, majd vontatókkal hordták le az apasorok termését. ez holdanként 700 forint költséget jelentett. az idén már úgy vetettek, hogy elgondó helyük legyen a gépeknek, s az apasorokat átalakított kombájnok takarítják be. az új módszerrel egy hold vetőmagnak termelt kukorica apasor termésének betakarítása mindössze 150 forintba kerül.
/mti/

12.30

11400

- 21 -

bb 37. fejlődik a munkáskultúra a 9. kerületben - ülést tartott a kerületi párt-végrehajtó bizottság

t hi/mó/m/hk

1961. szeptember 21.

a 9. kerületi párt-végrehajtó bizottság csütörtöki ülésén a munkásművelődés helyzetével foglalkozott. a napirend megvitatása egyúttal számvetés volt arról, mit tesznek a művelődésügy helyi irányító szervei a munkások művelődéséért, s hogyan élnek a lehetőségekkel az üzemek, hivatalok dolgozói.

a kerület tanintézetében és az üzemekben működő dolgozók iskoláiban júniusban több mint 1300 munkás végezte el az általános iskola különböző osztályait, s az érdeklődés az új tanévben sem csökkent. négy nagyüzemben - a gyapjufonó és szövő gyárban, a marhavágóhidon, a műszaki műveknél és a budapesti kénsavgyárban - üzemi technikum működik, ahol az elmúlt évben 160-an végezték el az első évfolyamot, s ebben az évben újabb hallgatók jelentkeztek. a társadalom- és természettudományi előadások népszerűsége is növekszik. az első félévben több mint 400 ismeretterjesztő előadás hangzott el, mintegy 25.000 részvevő előtt. hiba viszont - állapították meg - hogy a különböző műszaki ismeretek elsajátítására - a kellő propaganda hiányában - már jóval kisebb a törekvés a dolgozóknál. ezen a hungária vegyiművekben úgy segítene, hogy műszaki brigádokat hoztak létre, amelynek feladata a műszaki fejlesztési tervek megbeszélése a dolgozókkal, javaslataik összegyűjtése, általában az érdeklődés felkeltése a műszaki kérdések iránt. egyes üzemekben mint például a budapesti kénsavgyárban a termelési értekezletek után filmet vetítenek, a korszerű technológiát és technika alkalmazásáról.

a könyvtármunkában érdekes új tapasztalat, hogy nemcsak a 103 üzemi, hanem a három kerületi közkönyvtárban is a legszorgalmasabb olvasók a fizikai munkások. a gyümölcs- és főzelékkonzerv gyár dolgozói havonta több mint 800 könyvet olvasnak el. az ifjúsági olvasómozgalom hatására a fiatalok érdeklődése is növekszik az irodalom iránt. a budapesti csokoládégyár olvasógardájának 60 százaléka ifjumszűcs.

a munkások művelődésének előmozdítására egyébként a kerületi pártbizottság távlati fejlesztési tervet dolgozott ki. egyik cél például, hogy valamennyi üzemi dolgozó végezze el legalább az általános iskola nyolc osztályát. a fontosabb kulturális létesítmények között kiemelkedő lesz a kerület központjában egy 800-1000 személyes mozi felépítése.

/mti/

12.5

- 22 -

bb 38. időjárásjelentés

gg/m

1961. szeptember 21.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 21-én, csütörtökön 13 órakor:

erős éjszakai lehülés

európa legnagyobb részén tovább tartott a gyengén felhős, száraz, csendes időjárás uralma. nagyobb esőket csak a brit szigetekről, norvégia délnyugati tengerpartjáról, valamint az ural és a fekete tenger közötti területről jelentettek.

hazánkban szerdán derült, csendes, száraz idő volt. a nap országszerte 9-11 órán át sütött. a hőmérséklet napközben általában 26-29, az északkeleti megyékben néhány helyen csak 23-24, a déli-délnyugati határvidéken viszont 29-30 fokig emelkedett. csütörtök hajnalban az északi megyékben 4-7, máshol általában 8-13, a dunántul déli felében néhány helyen csak 14 fokig hűlt el a levegő. a lehülés a talajhoz közeli légrétegben az északi-északkeleti megyék néhány helyén megközelítette, sőt borsodnádason el is érte a fagyponot. csütörtökön a reggeli, koradélelőtti órákban az ország keleti-délkeleti részén derült maradt az idő, máshol azonban általában kevés, néhány helyen közepes mennyiségű felhőzet keletkezett a hőmérséklet 10 órakor 18-21 között volt.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 21.4 fok volt, a sokévi átlagnál 5.3 fokkal magasabb. csütörtökön 12 órakor budapesten a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 milliméter, alig változik.

távolabbi kilátások: a hét végén is száraz idő.

a duna vízállása csütörtökön délelőtt 11 órakor budapestnél 182 centiméter.

/mti/

14.10

- 23 -

bb 40. elutaztak a kuba gyógyszeriparának megszervezését segítő magyar vegyész-mérnökök

l szl/gk/ m/vg

1961. szeptember 21.

a múlt év végén megkötött magyar-kubai műszaki - tudományos kölcsönös segélynyújtási egyezmény értelmében magyar-ország támogatja kubát egyebeken kívül gyógyszeriparának megalapozásában és kifejlesztésében is. a tavasszal kubában járt magyar gyógyszeripari küldöttség tisztázta, milyen segítségre van szüksége az amerikai tőke elnyomása alól felszabadult országnak.

Ilyen előzmények után csütörtökön a nik-iroda megbízásából három magyar gyógyszeripari szakember utazott repülőgépen kubába, hogy részt vegyen a kubai gyógyszeripar megszervezésében. schiessl richárd és gyenes istván, a kőbányai gyógyszerárugyár, somló józsef, az egyesült gyógyszer- és tápszergyár vegyész-mérnöke három hónapot tölt odakint. elutazásuk előtt elmondották, hogy kubában, ahol évente majdnem kétfélmillió állatot vágnak le, a vágóhidakról összegyűjtött nagymennyiségű állati belsőrész jó alapanyag bizonyos gyógyszerek, így például hormonkészítmények előállításához. munkájuk többek között azle.sz., hogy ezeknek a készítményeknek a gyártásához tanácsokat adjanak és felderítsék más gyógyszergyártási ágak kifejlesztésének lehetőségét. néhány nap múlva követi őket a kubai fővárosba bereczki tamás, a vegyterv mérnöke is, aki vegyipari tervező intézet megszervezésében segít majd odakint hat hónapon keresztül.

/mtl/

bb 39. bevált a számítás: rábapatonán 5, füzesgyarmaton 10, kisbárbattyánpusztán 3 forinttal emelkedett a munkaegység értéke a terven felül értékesített gabonáért kapott pénzből

vld/ö/kz/m/ká

1961. szeptember 21.

a jó gabonatermés igen sok szövetkezeti gazdaságban lehetővé tette hogy az aszályokozta jövedelemkiesések egy részét a tervezett-nél több gabona értékesítésével pótolják. a gabonafelesleg értékesítésére alapozott számítás mindenütt bevált: az ilyen címen kapott pénzből számottevően emelkedett az egy munkaegységre jutó részesedés értéke.

győr-sopron megyében, a rábapatonai u. élet termelőszövetkezet az idén 850 holdon búzát és 100 holdon rozsot termelt. eredetileg úgy számolták, hogy 35 vagon kenyérgabonát tudnak értékesíteni. búzájuk azonban jobban fizetett a vártnál, s végül a tervezett-nél 30 vagonnal többet tudtak eladni az állami felvásárló telepeken. ezzel kerekén 700.000 forintnyi többletbevételhez jutottak, ami számításuk szerint 5 forinttal növeli minden egyes munkaegység értékét. //folyt.köv./

14.30

14.30

- 24 -

bb 39. /bevált a számítás:... 1. folyt./ m

a füzesgyarmati vörös csillag termelőszövetkezet ez év nyarán 2.000 hold átlagában is 14,5 mázsa búzát takarított be holdanként. a bő termésből minden családot elláttak ujig elegendő kenyérnekvalóval., gondoskodtak a vetőmagról, a megfelelő tartalékról, a többit pedig közösen értékesítették. csupán szabad gabonát 130 vagonnal adtak el a helyi állami felvásárló telepen. búzájuk minősége, hektólitersulya, lényegesen jobb volt a szokványosnál, így összesen több mint 3 millió forintot kaptak érte. ebből minden egyes munkaegység értéke pontosan 10 forinttal emelkedik. a tagok általában 300 munkaegységet teljesítenek egy évben. a szabadgabona értékesítése tehát a 300 munkaegységet teljesítő tagoknak kerekén 3.000 forint többletjövedelmet jelent.

komárom megye híres közös gazdasága, a kisbárbattyánpusztai virágzó termelőszövetkezet 1959 óta az összes gabonafeleslegét értékesíti. e „hagyomány”, kialakulásában természetesen a hasznossági szempontok is közrejátszottak. az idén például minden munkaegységre 3 forint jut csak a terven felül értékesített gabonáért kapott pénzből, s ez már számottevő részét pótolja az aszályokozta jövedelemkieséseknek.

a makói uttörő termelőszövetkezet arról is nevezetes csongrádban, hogy az idén ez a közös gazdaság értékesítette a megyében a legtöbb kenyérgabonát. eredetileg csak 25 vagon gabona értékesítésére szerződtek, de a jó termésből végülis 47 vagonnal adtak el. a többletgabonáért kapott fél millió forintnak ugyancsak örülnek a szövetkezet tagjai, hiszen az másfél forinttal növeli a munkaegység értékét.

/mtl/

14,50

15,20

15,20

- 25 -

bb 41. kifizették a milliós lottónyereményt a két csongrádi fiatalnak

vid/te/szf/m/vg

1961. szeptember 21.

szercán este a csongrádi művelődési házban ünnepélyesen kifizették a milliós nyereményt a 36. lotto játékheten öt találatot elért két fiatalnak, a 17 éves fodor erzsébetnek és a 18 éves turi józsefnek.

az esemény iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg csongrádon, a művelődési ház nagyterme zsúfolásig megtelt. dr. konkó zoltán, a sportfogadási és lottóigazgatóság nevében üdvözölte a boldog nyerteseket, majd a csongrádi otp fiók vezetője számlálta kezükbe a már korábban letétbe helyezett 3,350.802-es szelvény ellenében az 1 1,178.695 forintos nyereményt.

ott voltak akét nyertes szülei is, fodor erzsébet édesapja, aki kubikos és turi józsef apja, a csongrádi butorgyár gépésze. fodoréknak van egy kis háuk, de leányuk elhatározta, hogy nagyobb és szebbet vásárol. turi józsef is házat vesz szüleinek, a fiu, aki kitűnő tanuló és evezős is, most motorcsónakot akar vásárolni.

a fiatalok a nyereményösszegnek egyelőre csak a három utolsó „számjegyet”, a 695 forintot vették fel, a többit egyenlő arányban elosztva takarékbba helyezték.
/mti/

bb 42. kilenc hónap alatt 9.3 millió forinttal csökkentették a széntermelés költségét a nógrádi bányászok

vid szf/te vm

1961. szeptember 21.

csütörtökön tették közzé a nógrádi szénmedencében a bányászati üzemek gazdaságos széntermeléséért indított szocialista munkaverseny eddig elmúlt majdnem kilenc hónapjának értékelését. a statisztikai adatok azt mutatják, hogy a többtermelésen és a minőség javításán kívül, különösen a termelési költségek csökkentésében értek el kimagasló eredményt a nógrádi bányászok. az év elejétől mostanáig több mint négy forinttal csökkentették egy tonna szén termelési költségét. így az eddig eltelt csaknem kilenc hónap alatt 9.3 millió forint megtakarítást jegyezhettek fel a tröszt takarékosági számlájára.

a jelentős eredményben nagy része van annak, hogy az új műszaki normák bevezetése óta a tröszt szinte valamennyi üzemében a vártnál gyorsabban és nagyobb mértékben emelkedett a munka termelékenységé. /mti/

15.05

-26-

bb 43. felsőfoku mezőgazdasági technikum nyílt debrecenben

vid ká/j vm hk

1961. szeptember 21.

debrecen új szakoktatási intézménnyel gazdagodott: csütörtök délelőtt megnyílt a debrecen-pallagi felsőfoku mezőgazdasági technikum. az ünnepségen tamássy istván, a földművelésügyi minisztérium szakoktatási és kísérletügyi főigazgatóságának vezetője mondott beszédet. az új intézményben 60 fiatal részesül felsőfoku állattenyésztési technikus képzésben. a diákok a környező öt megyéből érkeztek debrecenbe. /mti/

bb 47. afrikai vendég a kandó kálmán technikumban

t vt/hmé vm sr

1961. szeptember 21.

si mamadou, a mauritániai pedagógus szakszervezet hazánkban tartózkodó főtájkára és felesége, aki középiskolai tanárnő, - csütörtökön a nyolcadik keleti kandó kálmán híradás-és műszeripari technikumba látogatott. a vendégeket szeretettel fogadták és scholz gyula, igazgatóhelyettes ismertette előttük az oktatási intézmény történetét, szervezeti felépítését, a kisz iskolán belüli tevékenységét. ezután a vendégek több műhelytermet kerestek fel, ahol a műhelyvezetők és szakoktatók tájékoztatták őket. nagy érdeklődéssel tanulmányozták a fiatalok munkáját. megismerkedtek a ságvári endre gyakorló gimnázium, valamint a fazekas mihály általános gimnázium öt plusz egyes rendszerben tanuló növendékeivel, akik a kandó technikumba járnak gyakorlati képzésre.

az afrikai szakszervezeti funkcionárius a látogatás után elismeréssel szólt a technikumban szerzett tapasztalatokról és sok sikert kívánt a fiataloknak, a pedagógusoknak további munkájukhoz. /mti/

15.23

-27-

15.30

1/20

bb 44. meggyorsult a burgonya betakarítása szabolicsban. - már szék-
déskor osztályozzák a termést

vid/ká/j/m

1961. szeptember 21.

Szabolcs-szatmár megye nagyüzemi gazdaságaiban most a burgonya betakarítása a legsürgősebb tennivaló, erre összpontosítják munkaerejüket a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok egyaránt. a termelőszövetkezetekben munkába álltak a családtagok a pártoló tagok és segítségével meggyorsult a betakarítás. a burgonyatermés csaknem felét már prizmákba rakták, a tarlókon pedig megkezdődött a szántás-vetés. a gyors betakarításnak igen nagy a jelentősége, hiszen a nyírségi termelőszövetkezetek mintegy 60 százaléka még átmeneti vetésforgó rendszerben gazdálkodott, s így az őszi kalászosok magja többnyire a burgonya helyére kerül. a gazdaságokban már székéskor kiválogatják az étkezésre és a vetésre szánt gumókat. így a téli tárolás alkalmával kevesebb lesz a veszteség, tavasszal jobbminőségű burgonyát vetnek, s szebb termény kerül a piacokra is. a mándoki új élet termelőszövetkezetben 260, a nagyecsed-i rákóczi tsz-ben 350, a balkányi állami gazdaságban pedig 300 vagon burgonyát takarítottak be ezzel a módszerrel.

/mti/

bb 45. meggyorsul a fogpótlás a székesfehérvári sztk-ban

vid/szf/m/te

1961. szeptember 21.

a székesfehérvári dolgozóknak régi panasza volt, hogy csak többhónapos késéssel számíthattak az sztk-nál fogpótlásra, mert a munkával zsufolt budapesti laboratóriumok késedelmesen látták el el a fehérvári rendelőtintézeteket pótlási anyaggal. a fogtechnikai vállalat most laboratóriumot rendezett be székesfehérváron. a laboratóriumot csütörtökön adták át rendeltetésének. így most már a székesfehérvári dolgozók fogpótlása hamarabb készül el, mert a megrendeléseket nem kell budapestre továbbítani. /mti/

bb 46. magyar pedagógusok utaztak lengyelországi tanulmányra

1 vt/hné/m/sr

1961. szeptember 21.

a magyar - Lengyel kulturális egyezmény 1961. évi munkaterve alapján csütörtökön 40 magyar pedagógus indult a lengyel népköztársaságba kéthetes tanulmányra. szeptember végén Lengyelországból érkezők hazánkba negyven nevelő, hogy a magyar oktatásügyet tanulmányozza.

/mti/

15.35

-28-

a szerkesztőségok figyelmébe!

bb 38. időjárásjelentés negyedik bekezdése után pótlólag még a következő szöveg irandó:

a balaton vízének hőmérséklete síófokon 20 fok.

várható időjárás péntek estig: kevés felhő, eső nélkül. néhány helyen reggeli köd. mérsékelt keleti szél. erős éjszakai lehülés. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5-9, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 22-25 fok között.

/mti/

bb 48. a csehszlovák és a magyar dolgozók munkaversenyének eredménye: határidő előtt befejezték a tiszapalkonyai erőmű korszerűsített turbinájának szerelését

vid te szf/vm

1961. szeptember 21.

a tiszapalkonyai erőmű két, 1950-es típusú csehszlovák gyártmányú turbináját az idén korszerűsítették. a munkát a csehszlovákiai v. i. Lenin művek dolgozói és a tiszapalkonyai szerelők egymással versenyezve végezték el.

az egyes számú 50 megawattos turbina átalakítását már korábban másfél hónap alatt fejezték be, s az eredetileg tervezett határidő előtt 15 nappal megkezdheték vele a villamosenergia fejlesztést. mérésekkel kimutatták: a korszerűsített turbina hatásfoka csaknem három százalékkal növekedett. ez azt jelenti, hogy a jelenlegi árammennyiség előállításához évente körülbelül tízezer tonnával kevesebb szénét használnak majd fel.

a határidő rövidítés lehetővé tette hogy a plzeni gyár dolgozói a 3.-as számú 50 megawattos turbina korszerűsítését a tervezettnél előbb megkezdhessék. a csehszlovák brigádok szocialista szerződést kötöttek, hogy a gépet kiváló minőségben a kért időre elkészítik. a tiszapalkonyai szerelők is felajánlották, hogy a korszerűsített turbinát az erőműbe érkezése után hét nap alatt összeszerelik. a csehszlovák dolgozók az egyes berendezések megmunkálását egy-két nappal lerövidítették, a tiszapalkonyaiak pedig szavukat állva a vállalt időre összeszerelték a gépet és a turbina nagynyomású házát csütörtök délelőtt lezárták. így az eredetileg tervezett határidő előtt 15 nappal - előreláthatólag szombaton vagy vasárnap - az átalakított géppel megkezdte a villamosenergiafejlesztést. /mti/

16.12

- 29 -

BE

bb 49. dobi istván távirata modibo keitéhez

gk vm sr

1961. szeptember 21.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke a mali köztársaság megalakulásának évfordulója alkalmából üdvözlő táviratot küldött modibo keitének, a mali köztársaság elnökének./mti/

bb 51. jelentkezzenek a károsultak

1 bc/hmé-lm sr

1961. szeptember 21.

a rendőrség őrizetbe vette rompos róbert 21. kerület /csepel/ csillagtelep 8. épület 2. em. 31. szám alatti lakost, és eljárást indított ellene, mert házasságot ígérve többrendbeli csalást követett el. a budapesti rendőrfőkapitányság kéri azokat a károsultakat, akik még nem tettek feljelentést rompos róbert ellen, hogy jelentkezzenek személyesen budapest 8. ker., tolnai lajos utca 39. 1. em. 16 szám alatt, vagy telefonon: a 131-210 számon./mti/

bb 52. magyar jogászküldöttség utazott pozsonyba

1 bc-hmé-lm sr

1961. szeptember 21.

a szlovák tudománys akadémia jogtörténeti konferenciájára. dr. sarlós márton egyetemi tanár előadást tart a konferencián./mti/

bb 53. kitüntetések

te-lm sr

1961. szeptember 21.

a népköztársaság elnöki tanácsa dutka ákos írónak, írói munkássága elismeréséül 80. születésnapja alkalmából a munka vörös zászló érdemrendje; csuka zoltánnak költői és műfordítói munkássága elismeréséül 60. születésnapja alkalmából a szocialista munkáért érdemérem kitüntetést adományozta. a kitüntetéseket kiss károly, az elnöki tanács elnökhelyettese; az mszmp politikai bizottságának tagja nyújtotta át./mti/

16.20

- 30 -

bb 54. debrecen fejlődő kulturális élete nagy hatással van az egész környékre - ülést tartott a városi tanács

vid fm/ke szb fm

1961. szeptember 21.

debrecen megyei jogú város tanácsa csütörtökön ülést tartott. az ülésen ördög lászló, a városi tanács művelődési osztályának vezetője beszámolt a város kulturális életéről, s annak hatásáról a nagykiterjedésű tanyavilágra, a környező városokra és községekre.

- rendkívül megnövekedett az igény a művelődés és a tanulás iránt nemcsak a fiatalok, hanem az idősebb dolgozók körében is, - mondotta többek között. - a három évvel ezelőttihez viszonyítva a továbbtanuló dolgozók száma az elmúlt tanévben több mint háromszorosára növekedett. 1126 felnőtt vizsgázott a debreceni általános iskolákban és 557-en a középiskolákban. ezenkívül a város üzemében 17 munkásakadémiának 3.000 hallgatója volt. a múlt esztendőben 45 debreceni üzem kötött szerződést a tit-tel 10, illetve 16 előadásból álló ismeretterjesztő sorozatra. 750 ismeretterjesztő előadásnak mintegy 40.000 hallgatója volt.

tíz esztendővel ezelőtt kezdődött meg a városban a tervszerű és rendszeres könyvkölcsönzés. az elmúlt évben a megyei könyvtár olvasótermén és ifjúsági részlegén kívül a város különböző részein 9 fiókkönyvtárat nyitottak. ezek közül 7 a város munkáslakta részein, - a csapókerében, a homokkerében, a vargakertben - tette lehetővé a lakosság rendszeres könyvkölcsönzését. hasonló terveket akarnak megvalósítani a művelődési otthonok hálózatának a bővítésére és a tanyán lakók kulturális igényeinek a kielégítésére is.

debrecen kulturális életének fellendülése jelentős hatással van elsősorban a zenében, ismeretterjesztésben - az egész környékre is. a csokonai színház gördülő-operája az elmúlt évadban 32 előadást tartott. a legkiválóbb debreceni öntevékeny művészegyüttesek és az ifjúsági irodalmi színpad ugyancsak rendszeresen tart a távoli kis községekben előadásokat, bemutatókat.

a debreceni zenei szakiskolákon kívül a zenepedagógusok munkaközössége 600 gyereket tanít zenére, két munkáslakta külsőségi részben, a homokkerében és a csapókerében rendszeres zenei oktatást vezettek be az iskolákban. a máv filmharmónikusok debreceni zenekara a múlt évben 38 önálló hangversenyt rendezett. /mti/

16.30

- 31 -

bb 55. sok ezer szántótraktor dolgozik két műszakban - ebben az időszakban még sose volt ennyi friss szántás békés megyében - naponta 2.000 ekevasat élesítenek a somogyi gépállomásokon

vid ö kz-lm ká

1961. szeptember 21.

a gépállomásoknak még sohasem kellett olyan nagy területen őszi talajmunkát végezniük, mint az idén, amikor ezt a munkát egyébként is alaposan megnehezíti a szárazság. feladatokkal csak úgy tudnak eredményesen megbirkózni, ha a traktorok kétféle - szakos üzemeltetésével növelik a gépek kihasználását.

a gépkivhasználás ilyen módszerű növelésére békés megye gépállomásai szolgáltattak követendő példát. ebben a megyében, ezekben a napokban, már 900 szántótraktor dolgozik kettős műszakban. így érthető, hogy például az orosházi gépállomás körzetében, ahol 107 traktor dolgozik éjjel-nappal, 10 nap alatt 17.500 normálholdnyi talajmunkát végeztek el a szövetkezeti gazdaságok határában. a kitűnő eredményben a megelőző évek előrelátása kamatozik. az elmúlt években ugyanis, ugynevezett téli, házi tanfolyamokon, 600 termelősövetkezeti fiatalal ismertették meg a mezőgazdasági gépeket. most az ő segítségükkel tudták ilyen széleskörűen megszervezni a kettős műszakot. a téli tanfolyamokon résztvevő fiatalok jórésze most gépállomási traktorra ült.

a szárazság miatt sokkal körültekintőbben kell megszervezni a javítószolgálatot is, mint más években. a száraz kemény talajokon szokatlanul sokszor fordul elő géptörés, így többek között ekefejszakadás. sokszor nehezíti a munkát alkatrészhány. ezen házi gyártással is próbálnak enyhíteni. a műhelyekben a kovácsok éjjel-nappal élezik az ekevasakat.

a jól szervezett, áldozatos munka szép eredményeket hozott. a legöregebb parasztok sem emlékeznek arra, hogy szeptember 21-én, az ősz naptárszerinti első napján, annyi friss szántás lett volna a megyében, mint az idén.

rendkívül nehéz körülmények között, áldozatos munkával állnak helyt az őszi munkákban a somogy megyei gépállomások traktorosai. a talajok olyan szárazak, hogy általában fél naponként ki kell cserélni az ekevasat. soha sem volt még annyi munkájuk a gépállomási kovácsoknak, mint ezekben a száraz, szeptemberi napokban, pedig még a falusi kovácsok is segítenek nekik. naponta átlagosan 2.000 ekevasat élesítenek. hogy a rendelkezésre álló viszonylag kevés alkatrész mindig oda jusson, ahol a legnagyobb szükség van rá, a gépállomások megyei igazgatósága motoros futárszolgálatot szervezett.

/folyt.köv
16.53

- 32 -

bb 56. nyári meleggel köszöntött be az ősz a balaton vidékén - a tartós szárazság 68 millió köbméter vízzel apasztotta a magyar tengert - a vándormadarak még várnak

vid ká/j szb ká

1961. szeptember 21.

a nyárvégi meleg és a tartós szárazság az ősz beköszöntével sem szűnt meg a balaton vidékén. a vízügyi szakemberek mérései szerint a tó párolgása kétszerakkora volt, mint a félévszázados átlag. szeptemberben mindössze 3 milliméter csapadék hullott, s a nagy meleg, a gyakori erős szél az utóbbi hetekben 68 millió köbméter vizet „sziloptantott”, el a balatonból. csütörtökön

a szezonvégi beutaltak és a tópartra tömegesen érkező kirándulók örültek a nyári melegnek. nemcsak a hideg vízhez szokott külföldiek, hanem a hazai üdülők is nagy számban keresték fel a strandokat. a kirándulásra indult társasutazók többhelyen megszakították a körüli utjukat, és több órát strandoltak a tó 21-22 fokos vizében.

a meleg határozza meg a kisbalatoni rezervátum lakóinak viselkedését is: a nádrengetegben még mindig népes madárcsoportok tartózkodnak. eddig csak a nyári ludak és az óvatosabb kormoránok első csapata indult el a déli vidékek felé, a gémekek, a kócsagok, a vöcskök még várnak. a különféle vadkacsafajták népes csapatain kívül a ritkább madarak közül is mintegy 1000 tartózkodik még a rezervátumban. /mti/

--

bb 57. megkezdődött a szüret a balaton menti borvidéken

vid ká/j szb ká

1961. szeptember 21.

a termésbecslő előszüret után csütörtökön az egész balaton menti borvidéken megkezdődött a szüret. elsőként kővágóórs, balatonszepezd, balatonederics és szentjakabfa községek termelősövetkezeteiben kezdtek meg a szőlő szedését. a híres borvidéken az időjárás miatt a fürtfejlődés nem volt a legkedvezőbb: vastag a héj, nagyszemű a mag, a szőlőszemekben viszonylag kevés a lé. a minőség azonban jóval felülmúlja a tavalyit. a 21-22 cukorfok azt bizonyítja, hogy kitűnő lesz a badacsonyi, a füredi és a csopakai bor. a termelősövetkezetek, az állami gazdaságok és a hegyközségek mindenütt előkészítették a hordókat: csupán veszprém megyében 300.000 hektoliternyi tárolóedény várja az új termést. badacsonyan, az állami pincegazdaságban előkészítették az ország legnagyobb használható hordóját, amely 260 hektoliter befogadóképességű.

/mti/

--

16.59

- 33 -

bb 55. /sok ezer...1.folyt./-lm

a brigádok telefonon jelentik be igényüket, a készenlétkben álló motoros futár pedig azonnal helyszínre szállítja a kőrt alkatrészt. a kemény talajok a traktorokat is alaposan igénybe veszik. a szokottnál gyakrabban kell javítani őket. ezért minden gépállomáson állandó mozgó javítóműhelyt szerveztek. a sok nehézség ellenére is jól halad a munka. szeptember 1-től majdnem 93.000 normálholdnyi munkát végeztek el a somogyi gépállomások. az erőgépek közül jelenleg 200, de a hónap végére már több, mint 500 dolgozik kettős műszakban.

záróban a szántótraktorok 80 százalékát üzemeltetik két műszakban. a gépállomásokon a késő éjszakai órákig szolgálatot tartanak a szerelők, három műhelykocsi pedig „menet-rendszerűen”, járja a határt, sorra látogatja a brigádokat, s a helyszínen végzi el a szükséges javításokat. a kettős műszak szervezését ebben a megyében is az előrelátó traktorosképzés tette lehetővé; 360 fiatal, nagyjából a szövetkezeti gazdák gyermekeiből képzett traktoros ült gépre az idei őszön záróban.

szolnok megyében több mint 340.000 hold szántás vár a gépállomásokra. hogy idejekorán végezhesse a nagy munkát itt is a kettős műszak bevezetésével igyekeznek növelni a gépek kihasználását. jelenleg már a szántótraktorok 60 százaléka éjjel-nappal a földeken dolgozik. az ekevaselésítéshez hozzájárulnak a szövetkezeti kovácsok. egyes helyeken, mint például alattyánban a kovácsok is két műszakban dolgoznak. bár a gyors és pontos munkát sokszor akadályozza alkatrész és kenőanyag hiány, a megye gépállomásai már eddig mintegy 250.000 holdat fölészántottak, - kerekén 60.000 holddal többet, mint a múlt év hasonló időszakában.

borsod megyében a kétműszakos üzemeléshez szükséges traktorosok egy része ipari üzemekből, bányákból jött a gépállomásokra. az ipari munkások, bányászok önzetlen segítségével lehetővé tette, hogy a megye gépállomásai a rendkívüli nehézségek ellenére is szeptember 1-től eddig, mintegy 40.000 hold szántást végezzenek el. a folyamatos, gyors, gépjavítást ebben a megyében is mozgó műhelyek felszerelésével oldották meg. a nehézségekre egyébként jellemző, hogy az ekevasakat 31 gépkocsi szállítja a földeken dolgozó gépekhez.

a két műszaki lehetőségének kihasználása győr-sopron megyében a legkisebb mérvű. szeptember első 10 napjában ebben a megyében a szántótraktoroknak mindössze 5 százaléka dolgozott két műszakban, noha a 217.000 holdnyi közép- és mélyszántást csak így tudják időben elvégezni. az utóbbi napokban azonban itt is lényeges javulás tapasztalható. felkutatják azokat a dolgozókat, akik korábban traktorosok voltak, s az ő segítségével egyre több gépet tudnak két műszakban üzemeltetni. jelenleg már az összes gépek 20 százaléka dolgozik éjjel-nappal s ez a szám előreláthatóan még tovább emelkedik./mti/

--

17.30 18

- 34 -

bb 58. ötvenezer tonna kő egyetlen robbantással

vid te szb szf

1961. szeptember 21.

az uzsai kőbánya vállalat termelékenyebb munkamódszerekre tért át. sikerrel alkalmazza az ugynevezett nagyrobbantást, amely megháromszorozza a termelést. a kőbányászok valóságos barlang-labirintust vájnak a hegyfalba, több irányba vágatokat nyitnak, s ezekbe helyezik el a lefojtott robbanóanyagot. régebben csak egy vágatot robbantottak fel, most pedig egyszerre mozgatják meg valamennyit. csütörtökön több mint negyven tonna paxit robbanóanyag energiáját szabadították fel, s ötvenezer tonna követ zúdítottak le a hegyoldalból.

a bányaudvarra hulló bazaltot korszerű, csehszlovák gyártmányú gépekkel emberi kéz érintése nélkül rakták dőmperekbe majd az osztályozás után vagonokba. a szakemberek megállapították, hogy a kő minősége kifogástalan, s különösen utépítési célokra megfelelő. /mti/

--

bb 59. a hónap végéig nyitva lesz a gellért-, a palatinus- és a széchenyi-strandfürdő - 2,890.253 strandoló látogatta a pesti fürdőket

1 hbj/sze szb vg

1961. szeptember 21.

a szeptembervég az idén nyárral kedveskedik. ennek megfelelően a fővárosi fürdőigazgatóság is megtoldotta a fürdési szezont, intézkedett, hogy a melegvízi strandok, a gellért, - a palatinus- és a széchenyi-fürdő a hónap végéig tartson nyitva. természetesen nyitva lesz a szabadság strand is, amely őszi időben és télen is várja a vendégeket.

a fővárosi fürdőigazgatóság egyébként elkészítette az idény gyors mérlegét. ezek szerint 1961. szeptember 20-ig a pesti strandokat 2,890.253 személy látogatta, a múlt évben: 2,550.719. kedvező volt tehát az idény a fürdőzők számára, bár elég rapszódikus volt az időjárás. két-három kánikulai vasárnapon azonban a hőség rengeteg embert csábított a strandokra. a rekordforgalommal a szabadság strand dicsekedhet. /mti/

--

17.34 18.10

- 35 -

ME

bb 50. októberben budapestén tartja tanácsülését a nemzetközi demokratikus nőszövetség

1 fe/1 szb er

1961. szeptember 21.

a magyar nők országos tanácsának meghívására, a nemzetközi demokratikus nőszövetség, október 4-8 között budapestén tartja tanácsülését. az eddigi jelentkezések alapján a tanácsülésen öt világrészből, mintegy 95 országból, 250 küldött vesz részt. a tanácsülésen megvitatják a nők szerepét és felelősségét a társadalomban; a társadalom felelősségét irányukban. napirendre tűzik a nők feladatait a békeharcban, a német kérdés sürgős megoldásában. tárgyalják majd mindazokat a feladatokat, amelyek a nőkre hárulnak az általános lefegyverzésért és a békés egymás mellett élésért folytatott küzdelemben. foglalkozik majd a tanácsülés a közéletben dolgozó nők szerepével, az általános és teljes le-szerelés, a nemzeti függetlenség és a demokratikus szabadságjogok kivívásával kapcsolatos kérdésekkel. a tanácsülés a továbbiakban megvitatja az iparban, a mezőgazdaságban, és a szabad pályán dolgozó nők helyzetét, valamint az asszonyok szerepét a családban, a gyermek- és ifjúságnevelésben.

a tanácsülés 4-én és 5-én plenáris ülésen vitatja meg a beszámolókat, majd ezt követően bizottsági üléseken foglalkoznak a részletkérdésekkel.

a tanácsülés befejezése után 9-én és 10-én a magyar nők országos tanácsa látja vendégül a külföldi küldötteket. a vendégek látogatást tesznek budapestén és a megyékben, ipari és mezőgazdasági üzemekben, felkeresnek egészségügyi és kulturális intézményeket, hogy megismerjék hazánkat és a magyar nők életét. /mt1/

bb 61. megnyitott a sztálinvárosi „kiscsillag,, vendéglő

1 d te szb szf

1961. szeptember 21.

csütörtökön délelőtt nyitották meg sztálinvárosban a régi népbüfé helyén berendezett „kiscsillag,, vendéglőt. a kisvendéglőt minár pát mérnök tervei szerint, izlésesen építették meg. a régi büféhelyiség átalakítására, fűdémcsereire, korszerű világítási és szellőző, valamint konyhai berendezésekre körülbelül egymillió kétszázezer forintot fordítottak. az új kisvendéglőben 176 vendég foglalkozhat helyet. /mt1/

--

-36-

bb 60. a rendkívül alacsony vízértékelés miatt „pótkikötő-szerkezetet,, kell építeni szántód-révnél - szünetel a komp-forgalom

1 hbj/sze-lm bs

1961. szeptember 21.

a hosszú ideje tartó száraz időjárás miatt rendkívül alacsony a balaton vízértékelése, s ez nehézségeket okoz a tihany-rév-szántód-rév közötti kompforgalomban. a móló és a komp fedélzete közt nagy a szintkülönbség, s ennek áthidalására ideiglenes „pótkikötő-szerkezetet,, kell építeni. e miatt szeptember 22-én reggeltől előreláthatólag szeptember 26-án reggelig a kompforgalom szünetel. /mt1/

bb 62. átépítették a széna tértől a bécsi-kapuig az ostrom utcát - az utolsó simítások miatt pár órás forgalomkorlátozás lesz

1 hbj/sze-lm vg

1961. szeptember 21.

a vár és a várnegyed újjáépítése megköveteli, hogy folyamatosan rendbehozzák az utakat. az egyik legsürgetőbb munka az ostrom utca átépítése volt, ez az utat ugyanis rendkívül megsínylette a második világháború, s azóta csak toldozással-foltozással sikerült nagynehezen karbantartani. az ostrom utca most új aszfaltburkolatot kapott, s ha kellőképpen tömörre válik az új ut, érdesítő habarccsal vonják be. a járművek tehát a meredek uton biztonságosan haladhatnak.

az ostrom utca átépítése befejezéshez közeledik, most már csak az utolsó „simítások,, vannak hátra, mint például a bécsi-kapunál levő kőburkolat „csatlakoztatása,, az új aszfaltburkolathoz. erre ezen a héten sor kerül, s e miatt pár órás forgalomkorlátozás lesz. szeptember 22-én, pénteken este 22 órától szombaton reggel 5 óráig a bécsikapu - ostrom utca csatlakozásától a járműforgalom elől lezárják. járművel a várba, illetve a várból budára és pestre a hunyadi jános uton vagy a palota uton át lehet közlekedni. pénteken 22 órától a 16-os jelzésű autóbusszon csak a józsef nádor tér - bécsikapu-tér között közlekedik. /mt1/

17.49 - 18

-37-

bb 63. nyárius a forgalom az áruházak őszi vásárán - a ballonok és a télikabátok mellett még mindig fogy a nyári ruha és a fürdőruha - őszi-téli divatbemutatókat tartanak az áruházak a nagyüzemekben

1 ta/hné szb vg

1961. szeptember 21.

az elmúlt évekhez hasonlóan a kereskedelem az idén is országsszerte őszi vásárt szervezett az állami áruházakban. az áruházi főigazgatóság irányításával erre a sokmillió forint forgalmat ígérő szezonra mindenütt jó előre felkészültek: a raktárakat feltöltötték őszi-téli holmikkal, a kirakatokat átrendezték, és 67 áruházi osztályt korszerűsítettek. a 18-án megnyílt őszi vásár azonban eddig csaknem mindenütt nyári vásár képét mutatta. bár vásárolnak már ballonkabátot, télikabátot és melegebb szöveteket, szép számmal akadnak olyanok is, akik nyári ruhát, könnyű szövetet, sőt fürdőruhát keresnek. tavaly és tavalyelőtt szeptemberben, amikor reggelente a hőmérő már 0 vagy 1-2 fokot mutatott, a vásárlók leg többje meleg gyapjuholmit keresett. most pedig legfeljebb könnyű jersey pulóverek és kardigánok iránt érdeklődnek.

a kálvin téri és az ujbudai áruház színpompás kiállításon mutatja be a közönségnek a legújabb férfi, női és gyermekruházati cikkeket. a corvin áruház szeptemberben husz nagyüzemet keres fel, ahol tájékoztatja a dolgozókat az őszi és a téli divatról. az áruházba különben több olyan cikk érkezett, ami eddig nem volt kapható. ilyenek például a szőrmedisztitűs télikabátok, a 7/8-os műbőr kamaszkabátok, a háromrészes, mellényes fluóltönyök és a szőrmezsákok. sokezer divatos színű női nylonharisnyát is raktároznak. az ujbudai állami áruház a 4. kerületi nagyüzemek dolgozóinak mutatja be a legújabb őszi ruházati cikkeket. rövidesen felkeresik például az egyesült lizzót, a landler jeno járműjavítót és a magyar pamutipart. a többi fővárosi és vidéki áruház is felkészült az igazi őszi szezonra. /mti/

--

17.54

-38-

bb 64. népfrentbizottsági ülés debrecenben

vid fm/ke-lm fm

1961. szeptember 21.

a hazafias népfrent hajdu-bihar megyei bizottsága csütörtökön ülést tartott debrecenben. a tanácskozáson megjelent szatmári nagy imre, a hazafias népfrent országos tanácsának titkára, c. nagy gábor, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának titkára.

bartha jános, a népfrent megyei elnöke a mezőgazdaság időszerű kérdéseiről és a községi népfrent-bizottságok ezzel kapcsolatos feladatairól, onosi lászló, megyei népfrent-titkár pedig az időszerű külpolitikai kérdésekről tájékoztatta a megyei népfrent-bizottság tagjait. /mti/

--

bb 65. somogyi orvosnapok siófokon

vid fm/ke-lm fm

1961. szeptember 21.

csütörtökön a siófoki bányász-üdülőben dr. lászló istván, a megyei tanács vb. elnöke nyitotta meg a somogyi orvosnapokat. az orvosi napok célja a somogy megyei orvosok szakmai továbbképzése. somogy kiváló szakorvosai tartanak előadást, dr. szijjártó árpád például a koraszülések alakulásáról, dr. kerek sándor a balesetek szemészeti következményeiről, dr. viczián antal, a fekélybetegségek sebészeti kezeléséről.

a somogyi orvosnapok vasárnap zárulnak. /mti/

bb 67. elutazott budapestről a kubai oktatásügyi küldöttség

fegk-lm sr

1961. szeptember 21.

elutazott hazánkból a kubai oktatásügyi küldöttség, amelyet aguillera maceira művelődésügyi államtitkár vezetett. a küldöttséget elutazása előtt fogadta ilku pál művelődésügyi miniszter. /mti/

bb 68. b.t. dovi, a togói vöröskereszt főtitkára

vid fm/ke szb fm

1961. szeptember 21.

kárpáti józsefnek, a magyar vöröskereszt főtitkárának társaságában kétnapos látogatást tett tolna megyében. résztvett a magyar vöröskereszt tolna megyei elnökségének ülésén, majd megnézte a bátaszéki vöröskereszt munkáját, s ellátogatott a bátaszéki buzakalász termelőszövetkezetbe is. csütörtökön, tolna megyei tartózkodásának második napján a togói vendég a tengelici szociális otthont kereste fel. /mti/

18.00

-39-

bb 69. a komárom megyei népfrentbizottságok sokrétű segítsége a termelészövetkezeteknek - a megyei népfrentbizottság ülése

vid tm/ke-tm fm

1961. szeptember 21.

csütörtökön tatabányán ülést tartott a hazafias népfrent komárom megyei bizottsága. a népfrentbizottságok és a tanácsok kapcsolatáról kroszner lászló, a megyei tanács vb. elnöke számolt be. a népfrentbizottságok ez évi munkáját nagy antal, a megyei népfrentbizottság elnöke ismertette, majd gergely zoltán, a megyei népfrentbizottság titkára a hátralevő hónapok terveire tett javaslatot.

a beszámoló és a hozzászólások egyaránt megállapították, hogy nemcsak a városi, hanem a falusi bizottságok is egyre sokrétűbben, változatosabb módszerekkel dolgoznak és így az eredmények sem maradnak el. havasi ferenc, az mszmp megyei bizottságának titkára tolmácsolta a megyei pártbizottság köszönetét azért a munkáért, amellyel a népfrentbizottsági tagok és az aktivisták a párt politikájának megvalósításához hozzájárultak. csaknem minden hozzászóló foglalkozott azzal a nagy segítséggel, amelyet a népfrent-aktivék falun nyújtottak. elsősorban a személyes példamutatással értek el kiváló eredményeket. a megyében csaknem 900 népfrentbizottsági tag dolgozik a termelészövetkezetekben és ezek szinte kivétel nélkül bevonták családtagjaikat a betakarításba. az ezzel párosult felvilágosító szó nagyban hozzájárult a munkában szegény megyében ahhoz, hogy - az országos átlagnál hűvösebb éghajlat ellenére - országosan az elsők között fejezték be az aratást és a cséplést. a felvilágosító munka nagyban elősegítette, hogy a megye kenyérgabona-felvásárlási tervét 111.2 százalékra teljesítette.

a tennivalók között, a hátralevő hónapok munkatervében is egyik legfontosabb helyet a termelészövetkezetek segítése foglalja el. mivel a főcél a termés hozam növelése, s ezt csak fokozott szakértelemmel lehet megvalósítani, a népfrentbizottságok nagy figyelmet fordítanak a mezőgazdasági szaktudás fejlesztésére. olyan akció-bizottságot hoztak létre, amely felméri, hogy a termelés helyzetének, a tsz-tagok érdeklődésének megfelelően milyen előadásokat tartanak a télen. a bábólnán tavaly jó eredménnyel működött kihelyezett technikum példájára hat ilyen mezőgazdasági középiskolát akarnak létesíteni a megyében. tsz-akadémiákat, szakköröket szerveznek és ismét megrendezik az ezüst- és aranykalászos gazdák találkozóját. /mti/

18.30

- 40 -

bb 70. vietnami kitasított érkezeit a nemzetközi filatéliai kongresszusra

te tm szb sr

1961. szeptember 21.

a kulturális kapcsolatok intézete vendégeként, a nemzetközi filatéliai kongresszus alkalmából, magyarországra érkezett duong gia thaoi, a vietnami filatelisták szövetségének elnökségi tagja, a xunhasaba könyv és folyóirat export-import vállalat igazgatója. /mti/

bb 71. időjárásjelentés

tm szb

1961. szeptember 21.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 21-én, csütörtökön 18 órakor:

kevés felhő, eső nélkül

várható időjárás péntek estig: kevés felhő, eső nélkül. mérsékelt keleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 22-25 fok között.

távolabbi kilátások: a hét végén is száraz idő. /mti/

bb 72. a világ textil nyersanyagának csaknem egynegyed része műszál - német professzor előadása a technika házában

t szné /tm szb

1961. szeptember 21.

dr. erich correns, a berlini német tudományos akadémia tagja a demokratikus németország nemzeti frontja országos tanácsának elnöke, a rostanyag kutatóintézet igazgatója, csütörtökön a magyar tudományos akadémia rendezésében nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott a technika házában a műrostipar fejlődéséről. az előadót csillós zoltán akadémikus üdvözölte.

correns professzor utalt arra, hogy a mezőgazdaság már nem képes természetes anyagokkal ellátni a textilipart, s ezért mind nagyobb tért hódítanak a mesterséges szálak. 1960-ban a világ textil nyersanyagának csaknem egynegyed részét képezték a műszálak. az összes textil alapanyag 68 százaléka volt gyapot és csak 10 százaléka gyapju. /folyt.köv./

18.59

- 41 -

bb 69. a Komárom megyei népfrentbizottságok sokrétű segítsége a termelőség-összekezeléseknek - a megyei népfrentbizottság ülése

vid tm/ke-lm fm

1961. szeptember 21.

csütörtökön tatabányán ülést tartott a hazafiás népfrent Komárom megyei bizottsága, a népfrentbizottságok és a tanácsok kapcsolatáról kroszner lászló, a megyei tanács vb. elnöke számolt be, a népfrentbizottságok ez évi munkáját nagy antal, a megyei népfrentbizottság elnöke ismertette, majd gergely zoltán, a megyei népfrentbizottság titkára a hátralevő hónapok terveire tett javaslatot.

a beszámoló és a hozzászólások egyaránt megállapították, hogy nemcsak a városi, hanem a falusi bizottságok is egyre sokrétűbben, változatosabb módszerekkel dolgoznak és így az eredmények sem maradnak el. havasi ferenc, az mszmp megyei bizottságának titkára tolmácsolta a megyei pártbizottság köszönetét azért a munkáért, amellyel a népfrentbizottsági tagok és az aktivisták a párt politikájának megvalósításához hozzájárultak. csaknem minden hozzászóló foglalkozott azzal a nagy segítséggel, amelyet a népfrent-aktivák falun nyújtottak. elsősorban a személyes példamutatással értek el kiváló eredményeket. a megyében csaknem 900 népfrentbizottsági tag dolgozik a termelőség-összekezelésekben és ezek szinte kivétel nélkül bevonták családtagjaikat a betakarításba. az ezzel párosult felvilágosító szó nagyban hozzájárult a munkában szegény megyében ahhoz, hogy - az országos átlagnál hűvösebb éghajlat ellenére - országosan az elsők között fejezték be az aratást és a cséplést. a felvilágosító munka nagyban elősegítette, hogy a megye kenyérgabona-felvásárlási tervét 111.2 százalékra teljesítette.

a tennivalók között, a hátralevő hónapok munkatervében is egyik legfontosabb helyet a termelőség-összekezelések segítése foglalja el. mivel a főcél a terméshozam növelése, s ezt csak fokozott szakértelemmel lehet megvalósítani, a népfrentbizottságok nagy figyelmet fordítanak a mezőgazdasági szaktudás fejlesztésére. olyan akció-bizottságot hoztak létre, amely felméri, hogy a termelés helyzetének, a tsz-tagok érdeklődésének megfelelően milyen előadásokat tartssanak a télen. a bábolnán tavaly jó eredménnyel működött kihelyezett technikum példájára hat ilyen mezőgazdasági középiskolát akarnak létesíteni a megyében. tsz-akadémiákat, szakköröket szerveznek és ismét megrendezik az ezüst- és aranykalászos gazdák találkozóját. /mti/

18.30

- 40 -

bb 70. vietnami küldött érkezeit a nemzetközi filatéliai kongresszusra

te tm szb sr

1961. szeptember 21.

a kulturális kapcsolatok intézete vendégeként, a nemzetközi filatéliai kongresszus alkalmából, magyarországra érkezett duong gia thoai, a vietnami filatelisták szövetségének elnökségi tagja, a xunhasaba könyv és folyóirat export-import vállalat igazgatója. /mti/

bb 71. időjárásjelentés

tm szb

1961. szeptember 21.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 21-én, csütörtökön 18 órakor:

kevés felhő, eső nélkül

várható időjárás péntek estig: keves felhő, eső nélkül. mérsékelt keleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 22-25 fok között.

távolabbi kilátások: a hét végén is száraz idő. /mti/

bb 72. a világ textil nyersanyagának csaknem egynegyed része műszál - német professzor előadása a technika házában

t szné /tm szb

1961. szeptember 21.

dr. erich correns, a berlini német tudományos akadémia tagja a demokratikus németország nemzeti frontja országos tanácsának elnöke, a rostanyag kutatóintézet igazgatója, csütörtökön a magyar tudományos akadémia rendezésében nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott a technika házában a műrostipar fejlődéséről. az előadót csilrös zoltán akadémikus üdvözölte.

correns professzor utalt arra, hogy a mezőgazdaság már nem képes természetes anyagokkal ellátni a textilipart, s ezért mind nagyobb tért hódítanak a mesterséges szálak. 1960-ban a világ textil nyersanyagának csaknem egynegyed részét képezték a műszálak. az összes textil alapanyag 68 százaléka volt gyapot és csak 10 százaléka gyapju. /folyt.köv./

18.59

- 41 -

bb 72. /a világ textil nyersanyagának... folyt./- szb

ez azt jelenti, hogy ma már több mint kétszerannyi mesterséges szálát használ fel a textilipar, mint amennyi gyapjút. különösen nagy jelentősége van a műszálak alkalmazásának a szocialista országokban, ahol viszonylag kevés gyapju áll rendelkezésre. a cellulóze alapanyagú műszálakat sokhelyen háttérbe szorítják, s ez az idegenkedés abból ered, hogy régebben nem mindig használták fel helyesen. az utóbbi években olyan műrostot sikerült előállítani, amely nagy szilárdságu és vetekszik a szintetikus szálal. a műszálakat általában nem egyedül, hanem a természetes textil nyersanyagokkal, gyapjuval, pamuttal keverve dolgozzák fel, s így a textília rendelkezik mindkettő jó tulajdonságaival. a professzor ismertette az ndk rostanyag-kutató intézetének munkáját és azt, hogy milyen műszaki tulajdonságokkal rendelkeznek az újabb gyártott műszálak. /mti/

bb 73. herbert pladeck, a berlini marx károly pártfőiskola docense

vid fm/ke szb fm

1961. szeptember 21.

a berlini pártbizottság építőipari osztályának vezetője győrbe látogatott. hajós vilmos, a hazafias népfront megyei titkára fogadta a vendéget, aki délelőtt a megye vezetői, délután pedig a tit megyei előadói részére tájékoztatót tartott a berlini kérdésről. este rábapatonára utazott, ahol a hazafias népfront meghívására a termelőszövetkezet parasztságának előadást tartott a német kérdésről. /mti/

bb 74. bolgár vendégeink üzemi látogatásai

t hi/tm szb bs

1961. szeptember 21.

a magyar-bolgár gazdasági együttműködési kormánybizottság 3. ülésén résztvevő bolgár küldöttség vezetője, rajko damjanov, a bolgár kommunista párt politikai bizottságának tagja, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának első elnökhelyettese és a delegáció több tagja csütörtökön kincses istván kohó- és gépipari miniszter-helyettes társaságában látogatást tett a csepel vas- és fémművekben. a vendégek megtekintették a szerszámgépgyárat és a szerszámgyárat, majd felkeresték a csepel autógyárat, ahol a motorgyár és a szerelde munkáját szemlélték meg. /mti/

19.30

- 42 -

bb 75. kádár jános fogadta rajko damjanovot

t hi/tm-lm bs

1961. szeptember 21.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke csütörtök délután fogadta rajko damjanovot, a bolgár kommunista párt politikai bizottságának tagját, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának első elnökhelyettesét, a magyar-bolgár gazdasági együttműködési kormánybizottság 3. ülésén résztvevő bolgár küldöttség vezetőjét. a szívélyes, baráti hangú megbeszélésen jelen volt apró antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese. /mti/

bb 77. magyarországra érkezett morardzsi deszai indiai pénzügy-miniszter

k sl/gk-lm bs

1961. szeptember 21.

a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány meghívására csütörtökön délután hazánkba érkezett morardzsi deszai, az indiai köztársaság pénzügyminisztere. a gépkocsival érkező minisztert a hegyeshalmi határállomáson polonyi szücs lajos, a pénzügyminiszter első helyettese és turi ferenc, a külügyminisztérium főosztályvezető-helyettese fogadta.

deszai néhány napig tartózkodik magyarországon, ez alatt tárgyalásokat folytat vezető magyar államférfiakkal, s megtekinti hazánk több nevezetességét. /mti/

21.32
21.55

- 43 -

- v e g e -

Ra

mti hivatalos közlemények

1961. szeptember 21.

bb 66. a minisztertanács ülése

te-lm sr

1961. szeptember 21.

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. a művelődésügyi miniszter előterjesztésére megvitatta az új oktatási rendszerről szóló törvény tervezetét és úgy határozott, hogy az országgyűlés elé terjeszti.

a munkaügyi miniszter, az egészségügyi miniszter és a szakszervezetek országos tanácsa együttes jelentést tett a munkásvédelem helyzetéről. a kormány a jelentést elfogadta, s határozatokat hozott a munkásvédelem további javítására.

a kormány megtárgyalta és elfogadta a halászatról szóló törvényerejű rendelet tervezetét, s úgy határozott, hogy az elnöki tanács elé terjeszti.

a minisztertanács felhatalmazta a külügyminisztert, hogy a magyar indonéz barátsági és együttműködési egyezményt megerősítésre az elnöki tanács elé terjessze.

a minisztertanács meghallgatta és elfogadta a külkereskedelmi miniszter tájékoztatóját a brnoi vásárra kiküldött magyar kormányküldöttség tevékenységéről.

a minisztertanács ezután folyó ügyeket tárgyalta./mt1/

18.04

18.12

- 1 -

18/

mti hivatalos közlemények

1961. szeptember 21.

bb 76. aláírták a magyar-bolgár gazdasági együttműködési kormánybizottság 3. ülészakának jegyzőkönyvét

t hi/tm-lm sr

1961. szeptember 21.

csütörtökön este a parlament delegációs termében aláírták a magyar-bolgár gazdasági együttműködési kormánybizottság 3. ülészakának tanácskozásairól szóló jegyzőkönyvet. a jegyzőkönyvet magyar részről apró Antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, bolgár részről rajko damjanov, a bolgár kommunista párt politikai bizottságának tagja, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának első elnökhelyettese írta alá. az ülésnél jelen voltak a két ország delegációjának tagjai, ott volt jancso georgiev budapesti bolgár nagykövet.

x x x

a magyar-bolgár gazdasági együttműködési kormánybizottság szeptember 19-től 21-ig budapesten ülést tartott. a szívélyes, baráti légkörben lefolyt tárgyalásokon a két ország tervhivatalának szakértői kölcsönösen tájékoztatták egymás azokról az elképzelésekről, amelyek 1980-ig a népgazdaságuk fejlesztésére vonatkoznak. a bizottság megállapította, hogy ezek az elképzelések a népgazdaság minden területén, különösképpen a gépiparban, a vegyiparban, és a kohászatban újabb széles lehetőségeket nyitnak a két ország gazdasági együttműködésének, a szakosításnak és a termelési kooperációknak fokozására.

a felek megállapodtak a két ország gépiparának szoros együttműködésében már az 1962-es évtől kezdődően, különösen a hirtástechnikai iparban, az erőszármu gépgyártásban, az élelmi-szeripari gépgyártásban és a mezőgazdasági gépgyártásban.

a megbeszélések eredményeképpen - az 1961-1965-ig terjedő évekre megkötött hosszulejáratu egyezményeken felül - tovább bővítik a két ország külkereskedelmi forgalmát. egyetértő megállapodás jött létre tekintetben is, hogy növelik a bolgár kikötőkön keresztül történő magyar szállításokat.

a műszaki tudományos együttműködés hatékonyságának fokozására, megállapodtak az együttműködés szervezeti formáinak és munkamódszereinek tökéletesítésében és elhatározták, hogy a kölcsönös szocialista segítségnyújtás lehetőségeit, az eddiginél kiterjedtebben alkalmazzák, ezáltal is emelik a termelés műszaki színvonalát és biztosítják a termékek minél jobb minőségét./mtl/

20.29 20.10

- 2 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1961. szeptember 22.

bb 1. szeptember 23: napj-egyenlőség - miért tart tíz perccel tovább a nappal, mint az éjszaka, mikor pedig egyforma hosszúak? -hajnal a déli, alkonyat az északi sarkon

1 tz/hné-lm vg

1961. szeptember 22.

szeptember 23-án reggel 7 óra 43 perckor hivatalosan megkezdődik az ősz. amint dr. kulin györgy, az uránia bemutató csillagvizsgáló igazgatója elmondotta, ebben az időpontban „halad keresztül,, a nap a föld egyenlítői síkjának meghosszabbításán. az ugynevezettégi egyenlítőn, tőlünk ebben a pillanatban pontosan 150 millió kilométerre.

ezen a napon az egész földkerekségen mindenütt egyforma hosszú a nappal és az éjszaka. illetve, mégsem egészen, mert például nálunk a nappal reggel 5 óra 31. perctől délután 5 óra 41 percig, tehát 12 óra és 10 percen át, az éjszaka pedig csak 11 óra és 50 percen át tart. ez azonban nem a napon mulik, mert az pontosan betartja a „menetrendet,,: a valóságban reggel 5 óra 36 perckor kel és délután 5 óra 36 perckor nyugszik. a légkör azonban megcsalja az embert: megtöri a hozzá érkező sugárakat úgy, hogy a napról akkor is eljutnak hozzánk a fény-sugarak, amikor még vagy már a látóhatár alatt van, reggel tehát öt perccel hamarabb, este öt perccel később látjuk a látóhatár fölé emelkedni, illetve mögötte lebukni, mint amikor a valóságban kel és nyugszik.

szeptember 23-án a nap pontosan keleten - ahogyan a csillagászok mondják - a „keletponton,, kel és „nyugátponton,, nyugszik le. az egyenlítőről szemlélve éppen a zeniten vonul végig, míg akik a sarkokról nézik, tulajdonképpen a napkorongnak csak a felét kellene látniok, de - megint csak a légkör közreműködése révén - a nap egész kerülete, tehát a látóhatár alatt levő fele is megmutatkozik a szemük előtt.

elvileg ebben a pillanatban bucsuzik el a nap egy fél esztendőre a föld északi sarkától, ahol most elkezdődik a féléves éjszaka, és hozza el a féléves nappal hajnalát a déli sarkon.

/folyt.köv./

- 1 -